

សន្តិសញ្ញាស្តីពី

ការឧបត្ថម្ភទៅវិញ

ទៅមកផ្នែកច្បាប់

ក្នុងវិស័យ

ព្រហ្មទណ្ឌ

(២០១០)

សន្និសីទ

ស្តីពី

ការជួយគ្នាទៅវិញទៅមកផ្ដោលច្បាប់

ក្នុងវិស័យព្រហ្មទណ្ឌ

ព្រះរាជក្រម

នស/រកម/០១១០/០០១

យើង

ព្រះករុណាព្រះបាទសម្តេចព្រះបរមនាថ នរោត្តម សីហមុនី
សមានភូមិជាតិសាសនា រក្ខតខត្តិយា ខេមរារដ្ឋរាស្ត្រ ពុទ្ធិន្ទ្រាធរាមហាក្សត្រ
ខេមរាជនា សមូហោភាស កម្ពុជឯករាជ្យបូរណសន្តិ សុភមង្គលា សិរីវិបុលា
ខេមរាស្រីពិរាស្ត្រ ព្រះចៅក្រុងកម្ពុជាធិបតី

- បានទ្រង់យល់ រដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ ព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៩០៨/១០៥៥ ចុះថ្ងៃទី២៥ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៨ ស្តីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ ព្រះរាជក្រមលេខ ០២/នស/៩៤ ចុះថ្ងៃទី២០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ១៩៩៤ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានទ្រង់យល់ ព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១៩៦/០៤ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៩៦ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតក្រសួងយុត្តិធម៌
- បានទ្រង់យល់ សេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយ របស់សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រី នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និងរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌

ប្រកាសឱ្យប្រើ

ច្បាប់ ស្តីពីការអនុម័តយល់ព្រមលើសន្ធិសញ្ញា ស្តីពីការជួយគ្នាទៅវិញទៅមក ផ្នែកច្បាប់ក្នុងវិស័យព្រហ្មទណ្ឌ ដែលរដ្ឋសភាបានអនុម័ត កាលពីថ្ងៃទី៣០ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៩ នាសម័យប្រជុំរដ្ឋសភាលើកទី៣ នីតិកាលទី៤ និងដែលព្រឹទ្ធសភាបាន យល់ស្របតាមទម្រង់ និងគតិនៃច្បាប់នេះទាំងស្រុង ដោយគ្មានការកែប្រែអ្វីឡើយ កាលពីថ្ងៃទី១៤ ខែមករា ឆ្នាំ២០១០ នាសម័យប្រជុំពេញអង្គព្រឹទ្ធសភា លើកទី៦

នៃច្បាប់នេះ ហើយដែលមានសេចក្តីទាំងស្រុង ដូចតទៅនេះ :

**ច្បាប់
ស្តីពី**

**ការអនុវត្តយល់ព្រមលើសន្និសីទសញ្ញា
ស្តីពីការជួយគ្នាទៅវិញទៅមកផ្នែកច្បាប់ក្នុងវិស័យព្រហ្មទណ្ឌ**

មាត្រា ១.-

អនុម័តយល់ព្រមលើសន្និសីទសញ្ញាស្តីពីការជួយគ្នាទៅវិញទៅមកផ្នែកច្បាប់ក្នុងវិស័យព្រហ្មទណ្ឌ ដែលបានចុះហត្ថលេខានៅភ្នំពេញ ប្រទេសម៉ាឡេស៊ី នាថ្ងៃទី ២៩ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០០៤ ហើយដែលមានអត្ថបទទាំងស្រុងភ្ជាប់មកជាមួយនេះ ។

មាត្រា ២.-

រាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ត្រូវបន្តរាល់នីតិវិធី ដើម្បីអនុវត្តសន្និសីទសញ្ញា
នេះ ។

ធ្វើនៅព្រះបរមរាជវាំងរាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ២៦ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០១០

ពល. ១០០១.០៧៣

**ព្រះហស្តលេខា និងព្រះរាជលញ្ឆករ
នរោត្តម សីហមុនី**

**បានយកសេចក្តីប្រាបបង្គំទូលថ្វាយ
សូមឡាយព្រះហស្តលេខាព្រះមហាក្សត្រ
នាយករដ្ឋមន្ត្រី
ហត្ថលេខា**

សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន

**បានជម្រាបជូនសម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន
នាយករដ្ឋមន្ត្រី នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌
ហត្ថលេខា**

**លេខ: ៦៧ ច.ល
អង្គច្បាប់**

**ដើម្បីចម្លងចែក
រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ២៦ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០១០
អគ្គនាយកដ្ឋានព្រហ្មទណ្ឌ
ហត្ថលេខា
ហ៊ុន ជិនកេន**

១/១ ៤

មាតិកា

មាត្រា	បទប្បញ្ញត្តិ
មាត្រា ១	វិសាលភាពនៃការជួយគ្នាទៅវិញទៅមក
មាត្រា ២	ការមិនអនុវត្ត
មាត្រា ៣	ការកំរិតលើជំនួយ
មាត្រា ៤	ការតែងតាំងអាជ្ញាធរកណ្តាល
មាត្រា ៥	ទម្រង់សំណើ
មាត្រា ៦	ខ្លឹមសារសំណើ
មាត្រា ៧	ការអនុវត្តសំណើ
មាត្រា ៨	ការកំរិតលើការប្រើប្រាស់ភស្តុតាងដែលទទួលបាន
មាត្រា ៩	កិច្ចការពារការសំងាត់
មាត្រា ១០	ការទទួលយកចម្លើយដោយស្ម័គ្រចិត្ត
មាត្រា ១១	ការទទួលយកភស្តុតាង
មាត្រា ១២	សិទ្ធិបដិសេធក្នុងការផ្តល់ភស្តុតាង
មាត្រា ១៣	ការផ្តល់ឯកសារ និងរបាយការណ៍ផ្សេងៗ ដែលមានជាសាធារណៈ
មាត្រា ១៤	ការបញ្ជូនជនណាទៅភាគីដាក់សំណើ
មាត្រា ១៥	ការបញ្ជូនជនជាប់ឃុំឃាំងទៅភាគីដាក់សំណើ
មាត្រា ១៦	សុវត្ថិភាព
មាត្រា ១៧	ការបញ្ជូនជនស្ថិតនៅក្នុងការឃុំឃាំង
មាត្រា ១៨	ការឆែកឆេរ និង ការរឹបអូស
មាត្រា ១៩	ការប្រគល់ភស្តុតាងមកវិញ
មាត្រា ២០	ទីតាំង និង អគ្គសញ្ញាណរបស់ជនណាមួយ
មាត្រា ២១	សេវាឯកសារ
មាត្រា ២២	ជំនួយនៅក្នុងចំណាត់ការរឹបអូស
មាត្រា ២៣	ការត្រួតគ្នាជាមួយការរៀបចំផ្សេងទៀត

- មាត្រា២៤ លិខិតបញ្ជាក់ និង លិខិតយថាភូត
- មាត្រា២៥ ការចំណាយ
- មាត្រា២៦ ការពិគ្រោះយោបល់
- មាត្រា២៧ វិសោធនកម្ម
- មាត្រា២៨ ដំណោះស្រាយវិវាទ
- មាត្រា២៩ ខដាក់លក្ខខណ្ឌ
- មាត្រា៣០ ចុះហត្ថលេខា ផ្តល់សច្ចាប័ន ការការព្រលជាសមាជិក ការតំកល់ និងការចុះបញ្ជី
- មាត្រា៣១ ការព្រលជាធរមាន ការអនុវត្ត និងការបញ្ចប់
- មាត្រា៣២ ការតំកល់សន្ធិសញ្ញា

សន្និសីទស្តីពី

ការជួយគ្នាទៅវិញទៅមកផ្នែកច្បាប់ក្នុងវិស័យព្រហ្មទណ្ឌ

រដ្ឋាភិបាលនៃបណ្តាប្រទេស ប្រិយណេដារ៉ូសាឡិម ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា សាធារណរដ្ឋឥណ្ឌូនេស៊ី សាធារណរដ្ឋប្រជាធិបតេយ្យប្រជាមានិតឡាវ ម៉ាឡេស៊ី សហភាពមីយ៉ាន់ម៉ា សាធារណរដ្ឋហ្វីលីពីន សាធារណរដ្ឋសិង្ហបុរី ព្រះរាជាណាចក្រថៃឡង់ដ៍ និងសាធារណរដ្ឋសង្គមនិយមវៀតណាម (ដែលចាប់ពីពេលនេះ ទៅហៅជាឯកវចនៈថា "ភាគី" និងជាពហុវចនៈ "បណ្តាភាគី") :

មានបំណង ដើម្បីកែលម្អប្រសិទ្ធភាពរបស់អាជ្ញាធរអនុវត្តច្បាប់នៃបណ្តាភាគី ក្នុងការទប់ស្កាត់ ការស៊ើបអង្កេត និង ការចោទប្រកាន់បទល្មើស តាមរយៈកិច្ចសហប្រតិបត្តិការ និងការជួយគ្នាទៅវិញទៅមក ផ្នែកច្បាប់ក្នុងវិស័យព្រហ្មទណ្ឌ ។

បានព្រមព្រៀង ដូចតទៅ :

មាត្រា ១

វិសាលភាពនៃការជួយគ្នាទៅវិញទៅមក

- ១. ដោយយោងទៅតាមសន្និសីទនេះ និង អនុលោមទៅតាមច្បាប់ក្នុងស្រុករបស់ភាគីរៀងៗខ្លួន បណ្តាភាគី នៅក្នុងទ្រង់ទ្រាយដ៏ធំបំផុតដែលអាចធ្វើបាន ត្រូវផ្តល់នូវវិធាននៃការជួយគ្នាទៅវិញទៅមកផ្នែកច្បាប់ ក្នុងវិស័យព្រហ្មទណ្ឌ ដូចជា ការស៊ើបអង្កេត ការចោទប្រកាន់ និង ដំណើរការរឿងក្តី ។
- ២. យោងតាមសន្និសីទនេះ ជំនួយទៅវិញទៅមក ដែលត្រូវផ្តល់រួមមាន :
  - (ក). ការទទួលយកភស្តុតាង ឬ កំណត់ហេតុយកចម្លើយដោយស្ម័គ្រចិត្តពីជនណាមួយ
  - (ខ). ការរៀបចំឱ្យជនណាមួយ ផ្តល់ភស្តុតាង ឬ ជួយនៅក្នុងវិស័យព្រហ្មទណ្ឌ
  - (គ). ការចាត់ចែងសេវាឯកសារតុលាការ
  - (ឃ). ការអនុវត្តការចែករំលែក និង ការរឹបអូស
  - (ង). ការពិនិត្យលើវត្ថុ និងទីកន្លែង
  - (ច). ការផ្តល់ឯកសារ របាយការណ៍ ច្បាប់ដើម ឬ ច្បាប់ចម្លងដែលមានបញ្ជាក់ថាត្រឹមត្រូវ និង វត្ថុតាងពាក់ព័ន្ធ
  - (ឆ). ការកំណត់អត្តសញ្ញាណ ឬ តាមដានទ្រព្យសម្បត្តិទទួលបានមកពីការប្រព្រឹត្តបទល្មើស និង មធ្យោបាយនៃបទល្មើស

- (ជ). ការរឹតត្បិតលើ ការលក់ដូរទ្រព្យសម្បត្តិ ឬការបង្កកង្វិបទុកទ្រព្យសម្បត្តិ ដែលទទួលបានមកពីការប្រព្រឹត្តបទល្មើស ដែលអាចត្រូវយកមកវិញ រឹបអូស ឬ ដកហូត
  - (ឈ). ការយកមកវិញ ការរឹបអូស ឬ ការដកហូតទ្រព្យសម្បត្តិដែលទទួលបានមកពី ការប្រព្រឹត្តបទល្មើស
  - (ញ). កំណត់ទីតាំង និង កំណត់អត្តសញ្ញាណសាក្សី និង ជនសង្ស័យ និង
  - (ដ). ការផ្តល់ជំនួយបែបនេះផ្សេងដទៃទៀត បើមានការព្រមព្រៀងគ្នា និងស្របទៅនឹងវត្ថុបំណងរបស់ សន្និសីទនេះ និង ច្បាប់របស់ភាគីទទួលសំណើ ។
៣. សន្និសីទនេះ អនុវត្តចំពោះតែការផ្តល់ជំនួយទៅវិញទៅមក នៅក្នុងចំណោមបណ្តាភាគីតែប៉ុណ្ណោះ ។ បទប្បញ្ញត្តិនៃសន្និសីទនេះ មិនបង្កើតសិទ្ធិណាមួយដល់បុគ្គលឯកជន ដើម្បីទទួលបាន រារាំង ឬ ទាត់ចោល នូវភស្តុតាង ឬ ដើម្បីបង្អាក់ដល់ការអនុវត្តសំណើសុំជំនួយឡើយ ។
៤. គោលបំណងនៃសន្និសីទនេះ ឃ្លា "មធ្យោបាយបទល្មើស" មានន័យថា ទ្រព្យសម្បត្តិ ដែលប្រើជាប់ ទាក់ទិននឹង ការប្រព្រឹត្តបទល្មើស ឬ មានតម្លៃសមមូលទៅនឹងទ្រព្យសម្បត្តិនេះ ។

មាត្រា ២
ការវិនិច្ឆ័យ

១. សន្និសីទនេះមិនអនុវត្តចំពោះ :
- (ក). ការចាប់ខ្លួន ឬ ការឃុំខ្លួនជនណាម្នាក់ ក្នុងគោលបំណងដើម្បីធ្វើបត្យាប័នជននោះ
  - (ខ). ការអនុវត្តសាលក្រមព្រហ្មទណ្ឌនៅក្នុងភាគីទទួលសំណើ ដែលការអនុវត្តសាលក្រមនេះ តំរូវឱ្យ ធ្វើឡើងនៅក្នុងភាគីដាក់សំណើ លើកលែងតែមានការអនុញ្ញាតដោយច្បាប់របស់ភាគីទទួល សំណើ ។
  - (គ). ការផ្ទេរជនដែលកំពុងជាប់ឃុំខ្លួន ឱ្យមកអនុវត្តសាលក្រមជាប់ពន្ធនាគារ ។
  - (ឃ). ការផ្ទេរនីតិវិធីរឿងក្តី នៅក្នុងរឿងព្រហ្មទណ្ឌ ។
២. នៅក្នុងសន្និសីទនេះពុំបានផ្តល់សិទ្ធិឱ្យភាគីណាមួយ ដើម្បីអនុវត្តយុត្តាធិការ និង បំពេញមុខងារនៅក្នុង ដែនដីរបស់ភាគីផ្សេងទៀតទេ ការអនុវត្តនេះគឺជាសិទ្ធិផ្តាច់មុខសំរាប់តែ អាជ្ញាធររបស់ភាគីផ្សេងទៀត តាមច្បាប់ក្នុងស្រុករបស់ខ្លួន ។

មាត្រា ៣
ការកំណត់លើជំនួយ

១. ភាគីទទួលសំណើត្រូវបដិសេធការសុំជំនួយ ប្រសិនបើខ្លួនយល់ឃើញថា :
  - ក. សំណើនោះទាក់ទងទៅនឹងការស៊ើបអង្កេត ការចោទប្រកាន់ ឬ ការផ្ដន្ទាទោស ជនណាម្នាក់ពីបទល្មើសដែលមានលក្ខណៈនយោបាយ ឬ ដោយមានសំអាងលើហេតុផល នៃកាលៈទេសៈក្នុងការចោទប្រកាន់ថា ជននោះកំពុងបានប្រព្រឹត្ត ឬ បានប្រព្រឹត្តរួចហើយ នូវបទល្មើសណាមួយដែលមានលក្ខណៈនយោបាយ ។
  - ខ. សំណើនោះទាក់ទងទៅនឹងការស៊ើបអង្កេត ការចោទប្រកាន់ ឬ ការផ្ដន្ទាទោស ជនណាម្នាក់ទាក់ទងដល់អំពើប្រព្រឹត្តបទល្មើស ឬ ការខកខានណាមួយ ដែលគួរចាត់ទុកថាជា បទល្មើសយោធា ប្រសិនបើវាបានកើតឡើងនៅក្នុងភាគីទទួលសំណើ យោងតាមច្បាប់របស់ភាគីទទួលសំណើ អំពើប្រព្រឹត្ត ឬការខកខាននោះមិនមែនជាបទល្មើសផងដែរ ស្ថិតនៅក្រោមច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌធម្មការរបស់ភាគីទទួលសំណើ ។
  - គ. មានហេតុផលដ៏ធ្ងន់ដែលគួរឱ្យជឿបានថា សំណើត្រូវបានធ្វើឡើងសំរាប់គោលបំណង ស៊ើបអង្កេតចោទប្រកាន់ ផ្ដន្ទាទោស ឬ បើមិនដូច្នោះទេ បង្កឱ្យមានភាពលំអៀងចំពោះជនណាមួយដោយសារតែ ជាតិសាសន៍ សាសនា ភេទ ដើមកំណើត ជនជាតិ សញ្ជាតិ ឬ ទស្សនៈនយោបាយរបស់ជននោះ ។
  - ឃ. សំណើនោះទាក់ទងទៅនឹងការស៊ើបអង្កេត ការចោទប្រកាន់ ការផ្ដន្ទាទោស លើជនណាមួយពីបទល្មើសនៅក្នុងករណីដែលជននោះ :
    - (១) ត្រូវបានកាត់ឱ្យជាប់ទោស សំរេចឱ្យរួចខ្លួន ឬលើកលែងទោស ដោយតុលាការ ឬ អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចដទៃទៀត នៅក្នុងភាគីដាក់សំណើ ឬ ភាគីទទួលសំណើ ។
    - (២) បានទទួលការផ្ដន្ទាទោសដែលចែងដោយច្បាប់ របស់ភាគីដាក់សំណើ ឬ ភាគីទទួលសំណើ ទាក់ទងនឹងបទល្មើសនោះ ឬ បទល្មើសផ្សេងទៀត ដែលផ្សំឡើងដោយអំពើ ឬ ការខកខានដូចបទល្មើសដែលបានលើកឡើងពីដំបូង ។
  - ង. សំណើទាក់ទងនឹងការស៊ើបអង្កេត ការចោទប្រកាន់ ឬ ការផ្ដន្ទាទោស ទៅលើជនណាមួយពាក់ព័ន្ធនឹងអំពើប្រព្រឹត្ត ឬ ការខកខាន មិនគួរចាត់ទុកថាជា បទល្មើសប្រឆាំងនឹងច្បាប់របស់ភាគីទទួលសំណើនោះទេ ប្រសិនបើវាបានកើតឡើងនៅក្នុងភាគីទទួលសំណើ លើកលែងតែភាគីទទួលសំណើនោះ អាចផ្តល់ជំនួយ ទោះបីអវត្តមាននៃគោលការណ៍តុំរូរឱ្យកំណត់ អំពើប្រព្រឹត្ត ឬ ការខកខាននោះថាជា បទល្មើសនៅក្នុងភាគីទាំងពីរ ប្រសិនបើការផ្តល់ជំនួយ

បែបនេះ អនុញ្ញាតដោយច្បាប់ក្នុងស្រុករបស់ខ្លួន ។

- ច. ការផ្តល់ជំនួយនិងប៉ះពាល់ដល់ អធិបតេយ្យភាព សន្តិសុខ សណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ ផលប្រយោជន៍សាធារណៈ ឬ ផលប្រយោជន៍សារវន្តរបស់ភាគីទទួលសំណើ ។
- ឆ. ភាគីដាក់សំណើមិនអាចធានាបានថា ខ្លួននឹងអាចប្រតិបត្តិតាមសំណើនាពេលអនាគត នូវជំនួយ ផ្នែកព្រហ្មទណ្ឌ ដែលមានលក្ខណៈស្រដៀងគ្នានឹងភាគីទទួលសំណើបានឡើយ ។
- ជ. ភាគីដាក់សំណើមិនអាចធានាបានថា កម្មវត្ថុដែលខ្លួនបានស្នើសុំនោះ នឹងមិនយកទៅប្រើប្រាស់ ក្រៅពីរឿងក្តីព្រហ្មទណ្ឌទាក់ទងទៅនឹងសំណើដែលបានធ្វើឡើងឡើយ ហើយភាគីទទួលសំណើ មិនបានយល់ព្រមបោះបង់ចោលនូវការធានាបែបនេះ ។
- ឈ. ភាគីដាក់សំណើមិនអាចធានា ក្នុងការប្រគល់ជូនភាគីទទួលសំណើវិញនូវវត្ថុតាងណាមួយ ដែល បានទទួលតាមសំណើរបស់ខ្លួន អនុលោមទៅតាមសំណើ នៅពេលបញ្ចប់រឿងក្តីព្រហ្មទណ្ឌ ទាក់ទងទៅនឹងការធ្វើសំណើនេះ ។
- ញ. ការផ្តល់ជំនួយនោះ អាចធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់រឿងក្តីព្រហ្មទណ្ឌ នៅក្នុងភាគីទទួលសំណើ ឬ
- ដ. ការផ្តល់ជំនួយនោះ តម្រូវឱ្យធ្វើជាជំហានៗ ដែលផ្ទុយនឹងច្បាប់របស់ភាគីទទួលសំណើ

២. ភាគីទទួលសំណើ អាចបដិសេធក្នុងការផ្តល់ជំនួយ ប្រសិនបើខ្លួនយល់ឃើញថា :

- ក. ភាគីដាក់សំណើមិនបានប្រតិបត្តិទៅតាមខ្លឹមសារណាមួយនៃសន្ធិសញ្ញានេះ ឬ ការរៀបចំដទៃទៀត ទាក់ទងទៅនឹងសំណើនោះ
- ខ. ការផ្តល់ជំនួយនោះ នឹង ឬ ទំនងជានឹងធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់សុវត្ថិភាពរបស់ជនណាម្នាក់ ទោះបី ជននោះ ស្ថិតនៅក្នុង ឬ ក្រៅដែនដីរបស់ភាគីទទួលសំណើក៏ដោយ ឬ
- គ. ការផ្តល់ជំនួយនោះ នឹងដាក់បន្ទុកហួសប្រមាណទៅលើធនធានរបស់ភាគីទទួលសំណើ ។

៣. ជាគោលបំណងរបស់អនុកថាខណ្ឌ ១ (ក) បណ្តាបទល្មើសខាងក្រោមនេះ មិនត្រូវចាត់ទុកថាជា បទល្មើសមានលក្ខណៈនយោបាយឡើយ :

- ក. បទល្មើសប្រឆាំងនឹងជីវិត ឬ បុគ្គលដែលជាប្រមុខរដ្ឋ ឬសមាជិកក្រុមគ្រួសាររបស់ប្រមុខរដ្ឋ ផ្ទាល់
- ខ. បទល្មើសប្រឆាំងនឹងជីវិត ឬ បុគ្គលដែលជាប្រមុខនៃរដ្ឋាភិបាលថ្នាក់កណ្តាល ឬ រដ្ឋមន្ត្រី របស់រដ្ឋាភិបាលថ្នាក់កណ្តាល ។
- គ. បទល្មើសស្ថិតនៅក្នុងវិសាលភាពនៃសន្ធិសញ្ញាអន្តរជាតិ ដែលទាំងភាគីដាក់សំណើ និងភាគីទទួល សំណើ សុទ្ធតែជាភាគីរបស់អនុសញ្ញានោះ ហើយអនុសញ្ញានោះ ដាក់កាតព្វកិច្ចមកលើភាគីឱ្យ ធ្វើបត្យាប័ន ឬ កាត់ទោសជនជាប់ចោទពីបទល្មើសដែលបានប្រព្រឹត្ត ។

- ឃ. រាល់ការប៉ុនប៉ង ការព្យាបាល ឬ ការសមគំនិត ដើម្បីប្រព្រឹត្តបទល្មើសណាមួយ ដែលបានលើកឡើងនៅក្នុងអនុកថាខណ្ឌ (ក) ដល់ (គ) ។
- ៤. ភាគីទទួលសំណើ អាចដាក់កំរិតលើការអនុវត្តបទប្បញ្ញត្តិណាមួយមានចែងនៅក្រោមកថាខ័ណ្ឌ ៣ ដោយយោងទៅតាមថា តើ ច្បាប់ក្នុងស្រុករបស់ភាគីដាក់សំណើ មានចែងបទប្បញ្ញត្តិស្រដៀងគ្នាដែរឬទេ ។
- ៥. ការផ្តល់ជំនួយ មិនត្រូវបដិសេធ ដោយគ្រាន់តែមានមូលហេតុភាពសំងាត់របស់ធនាគារ និង ស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុ ប្រហាក់ប្រហែល ឬ ដោយហេតុផលថា បទល្មើសនោះ ត្រូវបានចាត់ទុកផងដែរថា មានពាក់ព័ន្ធដល់បញ្ហាសារពើពន្ធ ។
- ៦. ភាគីទទួលសំណើអាចផ្អាកប្រតិបត្តិសំណើ ប្រសិនបើការប្រតិបត្តិភ្លាមៗរបស់ខ្លួន អាចជ្រៀតជ្រែកដល់ដំណើរការណាមួយនៃរឿងក្តីព្រហ្មទណ្ឌ នៅក្នុងភាគីទទួលសំណើ ។
- ៧. មុនពេលបដិសេធសំណើ ឬ ផ្អាកប្រតិបត្តិសំណើរបស់ខ្លួន ដោយអនុលោមទៅតាមមាត្រានេះ ភាគីទទួលសំណើ ត្រូវពិចារណាថា តើ ជំនួយអាចផ្តល់ឱ្យ ដោយអាស្រ័យលើលក្ខខណ្ឌជាក់លាក់ដែរឬទេ ។
- ៨. ប្រសិនបើភាគីដាក់សំណើ ទទួលយកជំនួយស្ថិតនៅក្រោមលក្ខខណ្ឌ ដែលបានដាក់ក្រោមកថាខ័ណ្ឌ ៧ នោះភាគីដាក់សំណើ ត្រូវប្រតិបត្តិតាមលក្ខខណ្ឌបែបនេះ ។
- ៩. ប្រសិនបើភាគីទទួលសំណើ បដិសេធ ឬ ផ្អាកផ្តល់ជំនួយ នោះភាគីទទួលសំណើត្រូវជូនដំណឹងដល់ភាគីម្ចាស់សំណើភ្លាម អំពីមូលហេតុនៃការបដិសេធ ឬ ការផ្អាកនោះ ។
- ១០. អាស្រ័យតាមច្បាប់ក្នុងស្រុករបស់ភាគីរៀងៗខ្លួន ភាគីទាំងអស់ ត្រូវផ្តល់ជំនួយទៅវិញទៅមក (បដិការ) ទាក់ទងទៅ នឹងបទល្មើសប្រហាក់ប្រហែល ដោយមិនគិតដល់ទោសបញ្ញត្តិ ដែលត្រូវអនុវត្តឡើយ ។

មាត្រា ៤

ការតែងតាំងអាជ្ញាធរកណ្តាល

- ១. ភាគីនីមួយៗ ត្រូវតែងតាំងអាជ្ញាធរកណ្តាលមួយ ដើម្បីរៀបចំនិងទទួលសំណើ អនុលោមតាមសន្ធិសញ្ញានេះ ។
- ២. ការតែងតាំងអាជ្ញាធរកណ្តាល ត្រូវធ្វើឡើងនៅពេលតំកល់លិខិតតុបករណ៍ នៃការផ្តល់សច្ចាប័ន ទទួលយកអនុម័ត ឬ ចូលជាសមាជិកនៃសន្ធិសញ្ញានេះ ។
- ៣. ភាគីនីមួយៗ ត្រូវជូនដំណឹងភាគីផ្សេងៗទៀតឱ្យបានរួសរាន់ អំពីការផ្លាស់ប្តូរនៅក្នុងការតែងតាំងអាជ្ញាធរកណ្តាលរបស់ខ្លួន ។
- ៤. អាជ្ញាធរកណ្តាល ត្រូវទំនាក់ទំនងគ្នាដោយផ្ទាល់ ប៉ុន្តែភាគីអាចទំនាក់ទំនងគ្នាតាមបណ្តាញការទូត ប្រសិនបើភាគីជ្រើសរើសដូចនេះ ។

មាត្រា ៥
ទម្រង់សំណើ

- ១. រាល់សំណើសុំជំនួយ ត្រូវធ្វើឡើងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ឬ ប្រសិនបើធ្វើទៅបាន តាមរយៈមធ្យោបាយណាមួយ ដែលអាចបង្កើតជាក់លាក់ហេតុលាយលក្ខណ៍អក្សរក្រោមលក្ខខណ្ឌអនុញ្ញាតឱ្យ ភាគីទទួលសំណើធ្វើកំណត់ហេតុជាយថាភូត ។ នៅក្នុងស្ថានភាពបន្ទាន់ និង បើច្បាប់របស់ភាគីទទួលសំណើអនុញ្ញាតឱ្យនោះ សំណើអាចធ្វើឡើងដោយផ្ទាល់មាត់បាន ប៉ុន្តែនៅក្នុងករណីបែបនេះ រាល់សំណើត្រូវមានការបញ្ជាក់ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរក្នុងរយៈពេលប្រាំថ្ងៃ ។
- ២. អាជ្ញាធរកណ្តាល ត្រូវចាត់ចែងក្នុងការបញ្ជូនសំណើ ឬ ការទំនាក់ទំនងពាក់ព័ន្ធ ។ នៅក្នុងស្ថានភាពបន្ទាន់ និង បើច្បាប់របស់ភាគីទទួលសំណើអនុញ្ញាតឱ្យ រាល់សំណើ និងការទំនាក់ទំនងពាក់ព័ន្ធ អាចត្រូវបានបញ្ជូនតាមរយៈ អង្គការនគរបាលព្រហ្មទណ្ឌអន្តរជាតិ (INTERPOL) ឬ អង្គការនគរបាលអាស៊ីអាគ្នេយ៍ (ASEANAPOL) ។

មាត្រា ៦
ខ្លឹមសារសំណើ

- ១. សំណើសុំជំនួយក្នុងរឿងក្តីព្រហ្មទណ្ឌ ត្រូវមានព័ត៌មានបែបនេះ ដូចដែលភាគីទទួលសំណើតំរូវឱ្យប្រតិបត្តិសំណើ រួមមាន :
  - ក. ឈ្មោះការិយាល័យភាគីដាក់សំណើ និងអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចស៊ើបអង្កេត ឬ ដំណើរការរឿងក្តីព្រហ្មទណ្ឌ ដែលទាក់ទងទៅនឹងសំណើនោះ ។
  - ខ. គោលបំណងរបស់សំណើ និង ប្រភេទជំនួយស្នើសុំ
  - គ. ការអធិប្បាយពីប្រភេទរឿងក្តីព្រហ្មទណ្ឌ និង ស្ថានភាពបច្ចុប្បន្នរបស់វា និង របាយការណ៍បង្ហាញពីសេចក្តីសង្ខេបនៃអង្គហេតុ និង អង្គច្បាប់ពាក់ព័ន្ធ ។
  - ឃ. ការអធិប្បាយពីបទល្មើសទាក់ទងនឹងសំណើ រួមទាំងទោសបញ្ញត្តិជាអតិបរមា ។
  - ង. ការអធិប្បាយពីអង្គហេតុ សំអាងដល់ការបង្កើតបានជាបទល្មើស និង របាយការណ៍ ឬ អត្ថបទច្បាប់ពាក់ព័ន្ធ ។
  - ច. ការអធិប្បាយពីអំពើប្រព្រឹត្ត ឬ ការខកខាន ឬ បញ្ហានៃបណ្តឹងបរិហារ ឬការស្វែងរកដែលបញ្ជាក់ថាពិតប្រាកដ ។
  - ឆ. ការអធិប្បាយពីភស្តុតាង ព័ត៌មាន ឬ ជំនួយផ្សេងៗដែលត្រូវស្នើសុំ ។

- ជ. មូលហេតុ និង សេចក្តីលំអិតនៃនីតិវិធី ឬសេចក្តីតម្រូវពិសេសណាមួយ ដែលភាគីដាក់សំណើប្រាថ្នា ចង់ឱ្យអនុវត្តតាម ។
- ឈ. ការបញ្ជាក់ច្បាស់លាស់ពីពេលវេលាកំណត់ ដែលចង់ឱ្យការអនុវត្តតាមសំណើធ្វើឡើងនៅក្នុង រយៈពេលកំណត់នេះ ។
- ញ. សេចក្តីតម្រូវពិសេសណាមួយ ទាក់ទងការរក្សាភាពសំងាត់ និង មូលហេតុនៃការរក្សាភាពសំងាត់ និង
- ដ. ព័ត៌មាន និង ការអនុវត្តដទៃទៀតបែបនេះ ដែលអាចតម្រូវតាមច្បាប់ក្នុងស្រុករបស់ភាគីទទួល សំណើ ឬបើមិនដូច្នោះទេ ព័ត៌មាននោះគឺជាការចាំបាច់សំរាប់ការប្រតិបត្តិសំណើឱ្យបាន សមស្រប ។

២. អាស្រ័យលើវិសាលភាពនៃភាពចាំបាច់ រាល់សំណើសុំជំនួយអាចមានព័ត៌មានដូចខាងក្រោម :

- ក. អត្តសញ្ញាណ សញ្ជាតិ និងទីតាំង របស់ជនណា ឬ បណ្តាបុគ្គលណាដែលជាកម្មវត្ថុ នៃការស៊ើប អង្កេត ឬ ដំណើរការរឿងក្តីព្រហ្មទណ្ឌ ។
- ខ. អត្តសញ្ញាណ និង ទីតាំងរបស់ជនដែលត្រូវស្វែងរកភស្តុតាងពីជននោះ ។
- គ. អត្តសញ្ញាណ និង ទីតាំងរបស់ជនដែលត្រូវស្វែងរក ការទំនាក់ទំនងរបស់ជននោះទៅនឹង ដំណើរការរឿងក្តីព្រហ្មទណ្ឌ និង របៀបតម្រូវឱ្យជននោះផ្តល់សេវា ។
- ឃ. ព័ត៌មានស្តីពីអត្តសញ្ញាណ និង ទីតាំងរបស់ជនដែលត្រូវស្វែងរក ។
- ង. ការអធិប្បាយអំពីរបៀបយក ឬ ធ្វើកំណត់ហេតុ ពីការផ្តល់ចំលើយ និង សក្ខីភាព ។
- ច. បញ្ជីសំណួរដែលត្រូវសួរបំភ្លឺសាក្សី ។
- ឆ. ការអធិប្បាយអំពី ឯកសារ កំណត់ហេតុ ឬ វត្ថុតាងដែលត្រូវបង្កើត ព្រមទាំងការអធិប្បាយពី ជនសមស្របដែលត្រូវសួរបំភ្លឺ ដើម្បីបង្កើតឯកសារនិងវត្ថុតាងទាំងអស់នេះ និងតាមវិសាលភាព ដែលមិនត្រូវផ្តល់ឱ្យ គឺធ្វើការអធិប្បាយពី ទំរង់ឯកសារ និង វត្ថុតាងដែលត្រូវបង្កើតឡើងវិញ និង បញ្ជាក់យថាភូត ។
- ជ. របាយការណ៍បញ្ជាក់ថា មានតម្រូវការ ឱ្យធ្វើសម្បទ ឬ អះអាងទៅលើភស្តុតាង ឬ ទៅលើ ការផ្តល់ចំលើយដែរ ឬទេ ។
- ឈ. ការអធិប្បាយអំពីទ្រព្យសម្បត្តិ ទ្រព្យសកម្ម ឬ វត្ថុដែលទាក់ទងនឹងសំណើ រួមទាំងអត្តសញ្ញាណ និង ទីតាំងរបស់វា និង
- ញ. ដីកាបង្គាប់តុលាការទាក់ទងនឹងសំណើសុំជំនួយ និង របាយការណ៍ទាក់ទងនឹងអង្គហេតុចុង ក្រោយនៃដីកាបង្គាប់នោះ ។

- ៣. បណ្តាសំណើ ឯកសារគាំទ្រ និង ការប្រាស្រ័យទាក់ទងផ្សេងៗ ដែលបានធ្វើឡើង ដោយអនុលោមទៅតាមសន្ធិសញ្ញានេះ ត្រូវធ្វើជាភាសាអង់គ្លេស និងប្រសិនបើចាំបាច់ ត្រូវអមមកជាមួយនូវការបកប្រែជាភាសារបស់ប្រទេសទទួលសំណើ ឬ ភាសាផ្សេងទៀតដែលភាគីទទួលសំណើ អាចទទួលយកបាន ។
- ៤. ប្រសិនបើភាគីទទួលសំណើពិចារណាឃើញថា ព័ត៌មាននៅក្នុងសំណើមិនទាន់គ្រប់គ្រាន់ ដើម្បីឱ្យសំណើអាចអនុវត្តតាមបាន នោះភាគីទទួលសំណើ អាចស្នើសុំព័ត៌មានបន្ថែម ។ ភាគីដាក់សំណើ ត្រូវផ្តល់ព័ត៌មានបន្ថែមបែបនេះ ដែលភាគីទទួលសំណើពិចារណាឃើញថា មានការចាំបាច់ដើម្បីអនុវត្តបំពេញតាមសំណើ ។

មាត្រា ៧
ការអនុវត្តសំណើ

- ១. សំណើសុំជំនួយ ត្រូវអនុវត្តយ៉ាងរួសរាន់ ទៅតាមរបៀបចែងដោយច្បាប់ និងការអនុវត្តនានារបស់ភាគីទទួលសំណើ ។ ដោយអនុលោមទៅតាមច្បាប់ និង ការអនុវត្តនៅក្នុងស្រុករបស់ខ្លួន ភាគីទទួលសំណើ ត្រូវអនុវត្តសំណើតាមរបៀបបញ្ជាក់ជូនដោយភាគីដាក់សំណើ ។
- ២. ប្រសិនបើមានការស្នើសុំឱ្យធ្វើដូច្នោះ និង អនុលោមទៅតាមច្បាប់ និង ការអនុវត្តក្នុងស្រុករបស់ខ្លួន នោះភាគីទទួលសំណើ តំណាងឱ្យភាគីដាក់សំណើ នៅក្នុងភាគីទទួលសំណើ ត្រូវចាត់វិធានការចាំបាច់ទាំងអស់នៅក្នុងដំណើរការរឿងក្តីព្រហ្មទណ្ឌណាមួយ ដែលកើតចេញពីសំណើសុំជំនួយ ហើយបើមិនដូច្នោះទេ គឺត្រូវតំណាងឱ្យអត្ថប្រយោជន៍របស់ភាគីដាក់សំណើ ។
- ៣. ភាគីទទួលសំណើ ត្រូវឆ្លើយតបឱ្យបានឆាប់តាមដែលអាចធ្វើបាន ទៅនឹងសំណើសុំការស៊ើបអង្កេតដែលមានលក្ខណៈសមហេតុផល របស់ភាគីដាក់សំណើ ស្តីអំពីការរឹតចំរើនក្នុងការអនុវត្តសំណើ ។
- ៤. ភាគីទទួលសំណើអាចសុំឱ្យភាគីដាក់សំណើផ្តល់ ព័ត៌មាននៅក្នុងទម្រង់ដែលអាចជាការចាំបាច់ ដើម្បីឱ្យខ្លួនអាចអនុវត្តសំណើ ឬ ចាត់វិធានការនានាដែលអាចចាំបាច់ យោងទៅតាមច្បាប់ និង ការអនុវត្តរបស់ភាគីទទួលសំណើ ដើម្បីអនុវត្តឱ្យមានប្រសិទ្ធភាពដល់សំណើ ដែលទទួលបានពីភាគីដាក់សំណើ ។

មាត្រា ៨
ការកំណត់ការប្រើប្រាស់ភស្តុតាងដែលទទួលបាន

- ១. ដោយគ្មានការយល់ព្រមពីភាគីទទួលសំណើ និង អនុលោមទៅតាមលក្ខខណ្ឌដែលភាគីទទួលសំណើចាត់ទុកថាចាំបាច់ នោះភាគីដាក់សំណើមិនត្រូវប្រើប្រាស់ ឬ បង្ហាញ ឬ ផ្ទេរព័ត៌មាន ឬភស្តុតាង ដែលផ្តល់

- ដោយភាគីទទួលសំណើ សំរាប់គោលបំណងផ្សេងពីគោលបំណង ដែលបានបញ្ជាក់នៅក្នុងសំណើឡើយ ។
- ២. ទោះជាមានចែងនៅក្នុងកថាខ័ណ្ឌ១ក្តី បើមានការកែប្រែបទចោទប្រកាន់នៅក្នុងរឿងក្តី និង ដោយមានការយល់ព្រមជាមុនពីភាគីទទួលសំណើ និងនៅក្នុងទំហំបទល្មើសដែលបានចោទ នោះព័ត៌មាន ឬភស្តុតាងដែលបានផ្តល់ឱ្យ អាចយកមកប្រើនៅក្នុងបទល្មើស ដែលអាចមានចែងនៅក្នុងជំនួយផ្នែកច្បាប់ទៅវិញទៅមក ដោយយោងទៅតាមសន្និសីទនេះ ហើយបទល្មើសបង្កើតឡើងដោយផ្អែកលើអង្គហេតុនៃការធ្វើសំណើនេះ ។

មាត្រា ៩

កិច្ចការពារការសំងាត់

- ១. ដោយអនុលោមទៅតាមច្បាប់ក្នុងស្រុករបស់ខ្លួន ភាគីទទួលសំណើ ត្រូវចាត់វិធានការសមស្របទាំងអស់ដើម្បីរក្សាការសំងាត់ចំពោះសំណើសុំជំនួយ ខ្លឹមសារនិងឯកសារគាំទ្ររបស់សំណើ ហេតុការណ៍នៃការផ្តល់ជំនួយ និង ចំណាត់ការណាមួយដែលអនុវត្តទៅតាមសំណើ ។ ប្រសិនបើ សំណើមិនអាចអនុវត្តបានដោយគ្មានបំពានលើតំរូវការរក្សាការសំងាត់ នោះភាគីទទួលសំណើ ត្រូវជូនដំណឹងឱ្យភាគីដាក់សំណើជ្រាបពីបញ្ហានេះ ហើយបន្ទាប់មក ភាគីដាក់សំណើត្រូវកំណត់ថាតើ គួរនៅតែឱ្យអនុវត្តសំណើទៀតឬយ៉ាងម៉េច ។
- ២. អនុលោមតាមច្បាប់ក្នុងស្រុករបស់ខ្លួន ភាគីដាក់សំណើត្រូវចាត់វិធានការសមស្របទាំងអស់ ដើម្បី :
  - ក. រក្សាការសំងាត់នូវ ព័ត៌មាននិងភស្តុតាងដែលផ្តល់ឱ្យដោយភាគីទទួលសំណើ លើកលែងតែតាមវិសាលភាពថា ភស្តុតាងនិងព័ត៌មាននោះ ចាំបាច់សំរាប់គោលបំណងដែលបានរៀបរាប់នៅក្នុងសំណើ និង
  - ខ. ធានាថា ព័ត៌មាននិងភស្តុតាងត្រូវបានការពារមិនឱ្យបាត់បង់ និងការទទួលបាន ការប្រើប្រាស់ការកែប្រែ ការបង្ហាញដោយគ្មានការអនុញ្ញាតិ ឬ ការប្រើប្រាស់មិនត្រឹមត្រូវផ្សេងៗ ។

មាត្រា ១០

ការទទួលយកចម្លើយដោយស្ម័គ្រចិត្ត

បើមានសំណើសុំឱ្យយកចម្លើយពីជនណាម្នាក់ សំរាប់គោលបំណងនៃរឿងក្តីព្រហ្មទណ្ឌរបស់ភាគីដាក់សំណើ នោះភាគីទទួលសំណើ ដោយមានការយល់ព្រមពីជននោះ ត្រូវខិតខំខ្លះខ្លួនដើម្បីទទួលយកចម្លើយនោះ ។

មាត្រា ១១

ការទទួលយកភស្តុតាង

- ១. យោងទៅតាមច្បាប់ក្នុងស្រុករបស់ខ្លួន ភាគីទទួលសំណើត្រូវរៀបចំទទួលយកភស្តុតាង រួមមាន សក្ខីភាព ឯកសារ ឬ របាយការណ៍ដែលមានសម្បទ ឬ បញ្ជាក់ថាពិត ទទួលបានពីសាក្សីសំរាប់គោលបំណងនៃ រឿងក្តីព្រហ្មទណ្ឌ ដើម្បីបញ្ជូនទៅឱ្យភាគីដាក់សំណើ ។
- ២. បើការផ្តល់ចម្លើយមានសម្បទ ឬ បញ្ជាក់ថាពិត យោងតាមមាត្រានេះ បណ្តាភាគីពាក់ព័ន្ធនឹង ដំណើររឿងក្តីព្រហ្មទណ្ឌ នៅក្នុងភាគីដាក់សំណើ ឬ តំណាងស្របច្បាប់របស់គេ អាចបង្ហាញខ្លួន និង ចោទសួរ ជនដែលផ្តល់ភស្តុតាងនោះ ដោយអនុលោមទៅតាមច្បាប់ក្នុងស្រុករបស់ភាគីទទួលសំណើ ។
- ៣. នៅក្នុងមាត្រានេះ មិនបានរារាំងការប្រើប្រាស់ ការតភ្ជាប់វីដេអូ ឬ ទូរទស្សន៍ដែលបញ្ចាំងផ្ទាល់ ឬ ឧបករណ៍សំរួលដល់ការប្រាស្រ័យទាក់ទងសមស្របដទៃទៀត ដោយអនុលោមតាមច្បាប់ និង ការអនុវត្ត របស់ភាគីទទួលសំណើ ក្នុងគោលបំណងអនុវត្តមាត្រានេះ ប្រសិនបើការប្រើប្រាស់ឧបករណ៍ទាំងអស់នេះ បំរើដល់ផលប្រយោជន៍យុត្តិធម៌ ។

មាត្រា ១២

សិទ្ធិបដិសេធក្នុងការផ្តល់ភស្តុតាង

- ១. ជនដែលតំរូវឱ្យផ្តល់សក្ខីភាព ឬ បង្កើតឯកសារ ឬ របាយការណ៍ ឬ ភស្តុតាងផ្សេងៗ ដោយមានសម្បទ ឬ បញ្ជាក់ថាត្រឹមត្រូវ យោងតាមមាត្រាទី១១នៃសន្ធិសញ្ញានេះ នៅក្នុងភាគីទទួលសំណើ ដោយអនុលោម ទៅតាមសំណើសុំជំនួយ អាចបដិសេធមិនធ្វើ បើ :
  - ក. ច្បាប់របស់ភាគីដាក់សំណើ អនុញ្ញាត ឬ តំរូវឱ្យជននោះ បដិសេធក្នុងការធ្វើដូច្នោះ នៅក្នុងកាលៈទេសៈដូចគ្នា នៅក្នុងដំណើរការរឿងក្តីធ្វើឡើងនៅក្នុងភាគីទទួលសំណើ ឬ
  - ខ. ច្បាប់របស់ភាគីដាក់សំណើអនុញ្ញាត ឬ តំរូវឱ្យជននោះ បដិសេធក្នុងការធ្វើដូច្នោះ នៅក្នុង កាលៈទេសៈដូចគ្នានៅក្នុងដំណើរការរឿងក្តីធ្វើឡើងនៅក្នុងភាគីដាក់សំណើ ។
- ២. ប្រសិនបើជននោះ អះអាងថាមានសិទ្ធិបដិសេធក្នុងការផ្តល់សក្ខីភាព ឬ បង្កើតឯកសារ របាយការណ៍ ឬ ភស្តុតាងផ្សេងៗ ដោយមានសម្បទ ឬ បញ្ជាក់ថាត្រឹមត្រូវ យោងតាមមាត្រាទី១១នៃសន្ធិសញ្ញានេះ នៅក្រោមច្បាប់របស់ភាគីដាក់សំណើ ប្រសិនបើមានការស្នើសុំដូចនេះ ភាគីដាក់សំណើត្រូវផ្តល់លិខិត បញ្ជាក់ដល់ភាគីទទួលសំណើពីវត្តមាននៃសិទ្ធិនោះ ឬ ពីអវត្តមានសិទ្ធិនោះ ។

មាត្រា ១៣

ការផ្តល់ឯកសារ និង របាយការណ៍ផ្សេងៗដែលមានជាសាធារណៈ

- ១. ភាគីទទួលសំណើ ត្រូវផ្តល់ឱ្យភាគីដាក់សំណើនូវច្បាប់ចម្លងនៃឯកសារ ឬ របាយការណ៍ដែលមានជាសាធារណៈ ជាកម្មសិទ្ធិ របស់ក្រសួង និង ស្ថាប័នរដ្ឋាភិបាល ។
- ២. អនុលោមតាមច្បាប់ និង ការអនុវត្តក្នុងស្រុករបស់ខ្លួន ភាគីទទួលសំណើអាចផ្តល់ឱ្យភាគីដាក់សំណើនូវច្បាប់ចម្លងនៃឯកសារ ឬ របាយការណ៍ណាមួយ ដែលជាកម្មសិទ្ធិរបស់ក្រសួង និង ស្ថាប័នរដ្ឋាភិបាល តែមិនមានសំរាប់ជាសាធារណៈនោះទេ ។ ភាគីទទួលសំណើ អាចប្រើឆន្ទានុសិទ្ធិរបស់ខ្លួនដើម្បីបដិសេធទាំងស្រុង ឬ ដោយផ្នែកខ្លះចំពោះសំណើ ដោយអនុលោមតាមកថាខ័ណ្ឌនេះ ។

មាត្រា ១៤

ការបញ្ជូនជននោះភាគីដាក់សំណើ

- ១. អនុលោមទៅតាមច្បាប់ និង ការអនុវត្តនៅក្នុងស្រុករបស់ខ្លួន ភាគីទទួលសំណើអាចជួយរៀបចំឱ្យជនណាមួយដែលមានវត្តមាននៅក្នុងភាគីទទួលសំណើ ចូលទៅក្នុងភាគីដាក់សំណើ ដោយយោងតាមការយល់ព្រមពីជននោះ :
  - ក. ជួយក្នុងការស៊ើបអង្កេត ទាក់ទងនឹងរឿងក្តីព្រហ្មទណ្ឌ នៅក្នុងភាគីដាក់សំណើ ឬ
  - ខ. ចូលខ្លួនក្នុងដំណើរការរឿងក្តីព្រហ្មទណ្ឌណាមួយនៅក្នុងភាគីដាក់សំណើ លើកលែងតែជននោះគឺជាជនដែលត្រូវចោទប្រកាន់ ។
- ២. ប្រសិនបើភាគីទទួលសំណើ ពេញចិត្តនឹងការរៀបចំសំរាប់សុវត្ថិភាពរបស់ជននោះ ដែលនឹងត្រូវធ្វើឡើងដោយភាគីដាក់សំណើ នោះភាគីទទួលសំណើ ត្រូវអញ្ជើញជននោះឱ្យមកបង្ហាញ ឬ ផ្តល់ភស្តុតាង ឬ ជំនួយទាក់ទងរឿងក្តីព្រហ្មទណ្ឌនៅក្នុងភាគីដាក់សំណើ ។ ជននោះ ត្រូវទទួលបានព័ត៌មានអំពីការចំណាយ ឬ ប្រាក់ឧបត្ថម្ភសំរាប់បង់ឱ្យខ្លួន ។
- ៣. ប្រសិនបើជននោះយល់ព្រម ភាគីទទួលសំណើ ត្រូវជូនដំណឹងភ្លាមដល់ភាគីដាក់សំណើពីការឆ្លើយតបរបស់ជននោះ និងចាត់វិធានការចាំបាច់នានាដើម្បីបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលដល់វត្តមានរបស់ជននោះនៅក្នុងភាគីដាក់សំណើ ។
- ៤. នៅក្នុងមាត្រានេះគ្មានការរារាំង ដល់ការប្រើប្រាស់ ការតភ្ជាប់បណ្តាញជាវីដេអូ ឬ ទូរទស្សន៍បញ្ចាំងដោយផ្ទាល់ ឬ ឧបករណ៍ប្រាស្រ័យទាក់ទងសមស្របដទៃទៀតនោះទេ យោងទៅតាមច្បាប់ និង ការអនុវត្តរបស់ភាគីទទួលសំណើ ប្រសិនបើវាបំរើដល់ផលប្រយោជន៍យុត្តិធម៌ឱ្យធ្វើដូចនេះ ។

មាត្រា ១៥

ការបញ្ជូនជនជាប់ឃុំឃាំងនៅភាគីទទួលសំណើ

១. អនុលោមតាមច្បាប់ក្នុងស្រុក និងការអនុវត្តរបស់ខ្លួន ភាគីទទួលសំណើអាចយល់ព្រមអនុញ្ញាតឱ្យជនជាប់ឃុំឃាំងនៅក្នុងភាគីទទួលសំណើ ផ្ទេរជាបណ្តោះអាសន្នទៅឱ្យភាគីដាក់សំណើ ដើម្បីផ្តល់ភស្តុតាង ឬ ជួយនៅក្នុងការស៊ើបអង្កេត បើមានការយល់ព្រមពីជននោះ ។
២. បើជនត្រូវផ្ទេរឱ្យធ្វើការឃុំឃាំង យោងតាមច្បាប់របស់ភាគីទទួលសំណើ នោះភាគីដាក់សំណើត្រូវឃុំខ្លួនជននោះ និងត្រូវបញ្ជូនជនជាប់ឃុំឃាំងនោះមកឱ្យភាគីទទួលសំណើវិញ នៅពេលបញ្ចប់រឿងក្តីទាក់ទងនឹងការស៊ើបអង្កេត ឬ បញ្ជូនត្រឡប់មកភ្នាក់ងារនៅពេលវត្តមានរបស់ជននោះ លែងត្រូវតទៅទៀតហើយ ។
៣. នៅពេលភាគីទទួលសំណើ ជូនដំណឹងដល់ភាគីដាក់សំណើថា ជនដែលផ្ទេរនោះ លែងត្រូវឱ្យឃុំខ្លួនតទៅទៀតហើយ ជននោះនឹងត្រូវបានដោះលែងពីការឃុំខ្លួន ហើយត្រូវទទួលបានការប្រព្រឹត្តចំពោះខ្លួន ដូចជនដែលផ្ទេរនៅក្នុងមាត្រា ១៤ នៃសន្ធិសញ្ញានេះ ។
៤. ភាគីដាក់សំណើ មិនត្រូវឱ្យភាគីទទួលសំណើផ្តួចផ្តើមដំណើរការនីតិវិធីបញ្ជាក់សំរាប់ការបញ្ជូនជនដែលផ្ទេរនោះត្រឡប់មកវិញឡើយ ។
៥. រយៈពេលជននេះស្ថិតក្រោមការឃុំខ្លួនដោយភាគីដាក់សំណើ ត្រូវរាប់បញ្ចូលទៅក្នុងរយៈពេលនៃការជាប់ពន្ធនាគារ ឬ ឃុំឃាំងនៅក្នុងភាគីទទួលសំណើ ។
៦. ការផ្ទេរតាមមាត្រានេះ មិនអាចប្រព្រឹត្តទៅបាននោះទេ បើគ្មានការធានារ៉ាប់រងពីភាគីដាក់សំណើថា :
  - ក. ទទួលខុសត្រូវលើការចំណាយទាំងអស់ក្នុងការផ្ទេរជនជាប់ឃុំឃាំង ។
  - ខ. រក្សាទុកជននោះឱ្យស្ថិតនៅក្រោមការឃុំខ្លួនស្របច្បាប់ នៅក្នុងអំឡុងពេលនៃការផ្ទេរជនជាប់ឃុំឃាំងនោះ និង
  - គ. ត្រូវបញ្ជូនជននោះ មកឱ្យស្ថិតនៅក្រោមការឃុំឃាំងរបស់ភាគីទទួលសំណើវិញភ្លាម បន្ទាប់ពីវត្តមានរបស់ជននោះនៅចំពោះមុខ អាជ្ញាធរឬតុលាការមានសមត្ថកិច្ចរបស់ភាគីដាក់សំណើ លែងត្រូវការតទៅទៀតហើយ ។
៧. នៅក្នុងមាត្រានេះគ្មានការរារាំង ដល់ការប្រើប្រាស់ ការតភ្ជាប់បណ្តាញជាវីដេអូ ឬ ទូរទស្សន៍បញ្ចាំងដោយផ្ទាល់ ឬ ឧបករណ៍ប្រាស្រ័យទាក់ទងសមស្របដទៃទៀតនោះទេ យោងទៅតាមច្បាប់ និងការអនុវត្តរបស់ភាគីទទួលសំណើ ប្រសិនបើវាបំរើដល់ផលប្រយោជន៍យុត្តិធម៌ឱ្យធ្វើដូចនេះ ។

មាត្រា ១៦

សុវត្ថិភាព

- ១. យោងតាមកថាខ័ណ្ឌ ២ នៅពេលជនណាមានវត្តមាននៅក្នុងភាគីដាក់សំណើ អនុលោមទៅតាមសំណើ បានធ្វើឡើងក្រោមមាត្រា ១៤ ឬ ១៥ នៃសន្ធិសញ្ញានេះ :
  - ក. ជននោះមិនត្រូវបានឃុំខ្លួន ចោទប្រកាន់ ផ្ដន្ទាទោស ឬ ទទួលរងនូវការដាក់កំហិតផ្សេងៗ លើសេរីភាពបុគ្គលនៅក្នុងភាគីដាក់សំណើ ទាក់ទងទៅនឹងអំពើប្រព្រឹត្ត ឬការខកខាន ឬ ការផ្ដន្ទាទោសពីបទល្មើសណាមួយ ប្រឆាំងនឹងច្បាប់របស់ភាគីដាក់សំណើ ដោយសារមាន ការចោទថាបានប្រព្រឹត្តបទល្មើសនោះ មុនពេលចេញដំណើរបស់ជននោះពីភាគីទទួលសំណើ ។
  - ខ. បើគ្មានការយល់ព្រមពីជននោះទេ ជននោះមិនត្រូវឱ្យផ្តល់ភស្តុតាងនៅក្នុងរឿងក្តីព្រហ្មទណ្ឌ ណាមួយ នៅក្នុងភាគីដាក់សំណើឡើយ ក្រៅពីរឿងក្តីព្រហ្មទណ្ឌដែលទាក់ទងនឹងសំណើ ឬ
  - គ. ជននោះមិនត្រូវទទួលរងនូវបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ទាក់ទងទៅនឹងអំពើប្រព្រឹត្ត ឬ ការខកខាន ណាមួយដែលជននោះត្រូវបានចោទថា អំពើប្រព្រឹត្តឬការខកខានបានកើតឡើង នៅមុនពេល ជននោះចេញដំណើរពីភាគីទទួលសំណើ ។
- ២. កថាខ័ណ្ឌ១ ត្រូវឈប់អនុវត្ត ប្រសិនបើជននោះមានសេរីភាព និងអាចចាកចេញបាន ប៉ុន្តែមិនទាន់បាន ចាកចេញពីភាគីដាក់សំណើ ក្នុងរយៈពេល ១៥ ថ្ងៃជាប់ៗគ្នា បន្ទាប់ពីជននោះត្រូវបានប្រាប់ ឬ ជូនដំណឹង ជាផ្លូវការថា វត្តមានរបស់គាត់លែងចាំបាច់ទៀតហើយ ឬ ជននោះបានចាកចេញហើយបានវិលត្រឡប់ មកវិញដោយស្ម័គ្រចិត្ត ។
- ៣. ជនណាមានវត្តមាននៅចំពោះមុខ អាជ្ញាធរឬតុលាការមានសមត្ថកិច្ច នៅក្នុងភាគីដាក់សំណើ យោងតាម សំណើធ្វើឡើងក្រោមមាត្រា ១៤ ឬ ១៥ នៃសន្ធិសញ្ញានេះ មិនត្រូវរងនូវការចោទប្រកាន់ ដោយឈរ លើការផ្តល់ចម្លើយបែបនេះទេ លើកលែងតែជននោះត្រូវស្ថិតនៅក្រោមច្បាប់របស់ភាគីដាក់សំណើ ទាក់ទងនឹងការប្រមាថតុលាការ និងសក្ខីភាពទុច្ចរិត ។
- ៤. ជនណាមិនយល់ព្រមចូលទៅក្នុងភាគីដាក់សំណើ យោងតាមសំណើធ្វើឡើងក្រោមមាត្រា ១៤ ឬ ១៥ នៃសន្ធិសញ្ញានេះ មិនត្រូវទទួលទោស ឬ ទទួលខុសត្រូវ ដោយគ្រាន់តែផ្អែកលើមូលហេតុនៃការបដិសេធ ឬ មិនបានយល់ព្រមនោះទេ ឬ បើមិនដូច្នោះទេវាធ្វើឱ្យខូចប្រយោជន៍ខាងផ្នែកច្បាប់ ទោះបីវាផ្ទុយទៅនឹង សំណើក៏ដោយ ។

មាត្រា ១៧

ការឆ្លងកាត់របស់ជនស្ថិតនៅក្នុងការឃុំឃាំង

១. យោងតាមច្បាប់ និងការអនុវត្តនៅក្នុងស្រុករបស់ខ្លួន ភាគីទទួលសំណើអាចអនុញ្ញាតឱ្យ ភាគីដាក់សំណើ ឬ រដ្ឋទីបី បញ្ជូនជនស្ថិតនៅក្នុងការឃុំឃាំងឆ្លងកាត់ទឹកដីរបស់ខ្លួន ។ ការបង្ហាញខ្លួនដោយផ្ទាល់របស់ ជននោះនៅក្នុងរឿងក្តីព្រហ្មទណ្ឌ បានស្នើសុំឡើងដោយភាគីដាក់សំណើ ។
២. បើជននោះត្រូវបានដឹកជញ្ជូន ចុះចត ឬ ឈប់ ដោយយន្តហោះ នាវា ឬរថភ្លើង នៅក្នុងភាគីទទួលសំណើ នោះមន្ត្រីទទួលបន្ទុកគ្រប់គ្រងឬការពាររបស់ភាគីដាក់សំណើ ឬបើអាចអនុវត្តទៅបាន ប្រទេសទីបី ដែលជួយភាគីដាក់សំណើ ដើម្បីបង្កការងាយស្រួលដល់ការបញ្ជូននោះ ត្រូវបន្តទទួលខុសត្រូវលើ ការឃុំឃាំងជនដែលត្រូវដឹកជញ្ជូននោះ នៅពេលជននោះធ្វើដំណើរឆ្លងកាត់ភាគីទទួលសំណើ លើកលែង តែភាគីទទួលសំណើមានការយល់ព្រមផ្សេងពីនេះ ។
៣. ដោយមិនធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់កថាខ័ណ្ឌ២ និងដោយមានការយល់ព្រមពីភាគីទទួលសំណើ ជនដែលត្រូវ ដឹកជញ្ជូន អាចត្រូវរក្សាទុកជាបណ្តោះអាសន្នឱ្យស្ថិតនៅក្នុងការឃុំឃាំង របស់អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចនៃ ភាគីទទួលសំណើ រហូតដល់ការដឹកជញ្ជូនជននេះចាប់បន្តដំណើរទៀត ។
៤. បើជនស្ថិតក្រោមការឃុំឃាំងនៅក្នុងភាគីទទួលសំណើ កំពុងធ្វើដំណើរឆ្លងកាត់ ហើយការដឹកជញ្ជូន ជននោះ មិនអាចបន្តដំណើរនៅក្នុងពេលវេលាសមហេតុផលនោះទេ ភាគីទទួលសំណើអាចបង្គាប់ឱ្យ ដឹកជញ្ជូនជននោះ យកទៅឃុំឃាំងនៅក្នុងរដ្ឋទីមួយដែលជននោះត្រូវបានដឹកជញ្ជូនចេញមក ។
៥. រាល់ការចេញចំណាយនិងសោហ៊ុយរបស់រដ្ឋទទួលសំណើ ទាក់ទងនឹងកថាខ័ណ្ឌ៣ និង ៤ ត្រូវចេញសងវិញ ដោយភាគីដាក់សំណើ ។

មាត្រា ១៨

ការនែនកនេរ និងការវិបត្សស

១. អនុលោមតាមច្បាប់ក្នុងស្រុករបស់ខ្លួន ភាគីទទួលសំណើត្រូវអនុវត្តសំណើសុំនែនកនេរ វិបត្សស និង ប្រគល់ឯកសារ កំណត់ហេតុ ឬសំភារៈណាមួយ ឱ្យទៅភាគីដាក់សំណើ ប្រសិនបើមានហេតុផលសមរម្យ ជឿថា ឯកសារ កំណត់ហេតុ ឬសំភារៈទាំងនោះ មានជាប់ពាក់ព័ន្ធនឹងរឿងក្តីព្រហ្មទណ្ឌ នៅក្នុង ភាគីដាក់សំណើ ។
២. ភាគីដាក់សំណើត្រូវគោរពទៅតាមលក្ខខណ្ឌនានាដែលភាគីទទួលសំណើបានដាក់ ទាក់ទងទៅនឹងការ វិបត្សសឯកសារ កំណត់ហេតុ ឬសំភារៈណាមួយ ដែលអាចត្រូវប្រគល់ជូនភាគីដាក់សំណើ ហើយដែល

ភាគីទទួលសំណើយល់ឃើញថាចាំបាច់ដើម្បីការពារ ឯកសារ កំណត់ហេតុ ឬសំភារៈ ដែលបានផ្ទេរ ទាំងនោះ ។

- ៣. ភាគីទទួលសំណើ ត្រូវជូនដំណឹងទៅភាគីដាក់សំណើ អោយបានរាប់តាមដែលអាចធ្វើទៅបាន ពីលទ្ធផលនៃការរកឃើញ ទីកន្លែងនិងកាលៈទេសៈនៃការរឹបអូស និងការថែរក្សា ឯកសារ កំណត់ហេតុ ឬ សំភារៈដែលបានដកហូតជាបន្តបន្ទាប់មក ។

មាត្រា ១៩

ការប្រគល់ភស្តុតាងមកវិញ

- ១. នៅពេលបញ្ចប់រឿងក្តីព្រហ្មទណ្ឌទាក់ទងដល់សំណើសុំជំនួយ ភាគីដាក់សំណើត្រូវបញ្ជូនត្រឡប់ទៅឱ្យ ភាគីទទួលសំណើវិញនូវ ឯកសារ កំណត់ហេតុ ឬសំភារៈ ដែលបានផ្តល់ជូនភាគីដាក់សំណើ យោងតាមសំណើក្រោមសន្ធិសញ្ញានេះ ។
- ២. ទោះបីមានចែងនៅក្នុងកថាខ័ណ្ឌ១ក្តី ភាគីដាក់សំណើនៅពេលណាក៏ដោយ បើមានសំណើ ត្រូវបញ្ជូន ត្រឡប់មកអោយភាគីទទួលសំណើវិញ ជាបណ្តោះអាសន្ននូវ ឯកសារ កំណត់ហេតុ ឬ សំភារៈដែលបាន ផ្តល់ជូនភាគីដាក់សំណើ យោងតាមសំណើនៅក្រោមសន្ធិសញ្ញានេះ ប្រសិនបើភាគីទទួលសំណើត្រូវការ ចាំបាច់ចំពោះឯកសារ កំណត់ហេតុ ឬ សំភារៈទាំងនេះ នៅក្នុងរឿងក្តីព្រហ្មទណ្ឌរបស់ខ្លួន ។

មាត្រា ២០

ទំនាក់ទំនង ឬ អត្តសញ្ញាណរបស់ជនណាមួយ

យោងតាមច្បាប់ក្នុងស្រុករបស់ខ្លួន ភាគីទទួលសំណើត្រូវប្រើប្រាស់ឱ្យអស់នូវកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងរបស់ខ្លួន ដើម្បីបញ្ជាក់អោយច្បាស់ពី ទីកន្លែង ឬ អត្តសញ្ញាណរបស់ជនដូចបានបញ្ជាក់ជូនក្នុងសំណើ ហើយជា ជនដែលត្រូវបានគេជឿជាក់ដោយសមហេតុសមផលថា កំពុងស្ថិតនៅក្នុងទឹកដីរបស់ខ្លួន ។

មាត្រា ២១

សេវាឯកសារ

១. អនុលោមតាមច្បាប់ក្នុងស្រុករបស់ខ្លួន ភាគីទទួលសំណើត្រូវប្រើប្រាស់អោយអស់នូវកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងរបស់ខ្លួន ដើម្បីផ្តល់សេវាផ្នែកឯកសារណាមួយទាក់ទងនឹងរឿងក្តីព្រហ្មទណ្ឌ ដែលចេញដោយតុលាការរបស់ភាគីដាក់សំណើ ។
២. ភាគីដាក់សំណើ ត្រូវបញ្ជូនសំណើសំរាប់សេវាឯកសារ ដែលតម្រូវឱ្យមានការឆ្លើយតប ឬ ការបង្ហាញខ្លួននៅក្នុងភាគីដាក់សំណើ មិនអោយយឺតជាង សាមសិបថ្ងៃ មុនកាលកំណត់ឱ្យឆ្លើយតប ឬ ការបង្ហាញខ្លួនឡើយ ។
៣. ភាគីទទួលសំណើ ត្រូវបញ្ជូនត្រឡប់មកវិញនូវសំអាងនៃសេវា នៅក្នុងរបៀបដែលបានព្រមព្រៀងគ្នាទៅវិញទៅមកដោយភាគីពាក់ព័ន្ធ ។
៤. សំរាប់គោលបំណងនៃកថាខ័ណ្ឌ ៣ ឃ្លា "សំអាងនៃសេវា" រួមមាន ព័ត៌មានទម្រង់ជាលិខិតផ្ទៃក្នុងសច្ចាពីការប្រគល់ជូនឯកសារឡើង នៅពេលណា និង យ៉ាងដូចម្តេច និង បើអាចធ្វើទៅបាន បង្កាន់ដៃចុះហត្ថលេខាដោយបុគ្គលដែលបានទទួល ហើយប្រសិនបើមន្ត្រីទទួលបន្ទុកប្រគល់ជូននោះ មិនមានលទ្ធភាពក្នុងការប្រគល់ជូនឯកសារនោះទេ ត្រូវផ្តល់ហេតុផល និង មូលហេតុ ពីការខកខាននេះ ។

មាត្រា ២២

ជំនួយក្នុងចំណាត់ការវិបល្លាស

១. អនុលោមតាមច្បាប់ក្នុងស្រុករបស់ខ្លួន ភាគីទទួលសំណើត្រូវខិតខំប្រឹងប្រែងរកឱ្យឃើញទីតាំង តាមដានរារាំង បង្កក ដកហូត ឬ វិបល្លាសទ្រព្យសម្បត្តិបានមកពីការប្រព្រឹត្តបទល្មើស និងជាមធ្យោបាយបទល្មើសដើម្បីឱ្យជំនួយរបៀបនេះអាចផ្តល់បាន លុះត្រាតែភាគីដាក់សំណើ ផ្តល់ព័ត៌មានទាំងអស់ដែលភាគីទទួលសំណើយល់ឃើញថាចាំបាច់ ។
២. បើសំណើត្រូវបានធ្វើឡើងតាមកថាខ័ណ្ឌ១ សំណើនោះត្រូវអមជាមួយដីកាច្បាប់ដើមដែលមានចុះហត្ថលេខា ឬ ច្បាប់ចម្លងដីកាបញ្ជាក់ថាត្រឹមត្រូវ ។
៣. សំណើសុំជំនួយក្រោមមាត្រានេះ ត្រូវធ្វើឡើងទាក់ទងតែទៅនឹងដីកា ឬ សាលក្រមដែលបានចេញក្រោយពេលសន្និសីទសញ្ញានេះចូលជាធរមានប៉ុណ្ណោះ ។

- ៤. យោងតាមច្បាប់ក្នុងស្រុករបស់ភាគីទទួលសំណើ ទ្រព្យសម្បត្តិដែលត្រូវបានដកហូត ឬ រឹបអូសអនុលោមតាមមាត្រានេះ អាចបន្ថែមពេលវេលាទៅឱ្យភាគីដាក់សំណើ លើកលែងតែមានការព្រមព្រៀងផ្សេងពីនេះ នៅក្នុងករណីជាក់លាក់នីមួយៗ ។
- ៥. យោងតាមច្បាប់ក្នុងស្រុក និង អនុលោមតាមកិច្ចព្រមព្រៀងជាមួយភាគីដាក់សំណើ ភាគីទទួលសំណើត្រូវផ្ទេរទៅឱ្យ ភាគីដាក់សំណើនូវចំណែកទ្រព្យសម្បត្តិដែលបានព្រមព្រៀងនិង ជាទ្រព្យសម្បត្តិទទួលបានតាមមាត្រានេះ ដើម្បីទូទាត់ថ្លៃចំណាយ និងសោហ៊ុយរបស់ភាគីទទួលសំណើ ទៅលើការអនុវត្តដីកាវិបអូស ។

មាត្រា ២៣

ភាពត្រូវគ្នាជាមួយការរៀបចំផ្សេងទៀត

សិទ្ធិសញ្ញានេះមិនរារាំងបណ្តាភាគី ក្នុងការផ្តល់ជំនួយអោយគ្នាដោយអនុលោមទៅតាមបណ្តាសន្ធិសញ្ញាការរៀបចំ ឬ បណ្តាបញ្ញត្តិផ្សេងៗ នៃច្បាប់ជាតិរបស់ពួកគេឡើយ ។

មាត្រា ២៤

លិខិតបញ្ជាក់ និង លិខិតយថាភូត

- ១. ពេលទទួលបានសំណើ ភាគីនីមួយៗ ត្រូវធ្វើលិខិតយថាភូតលើ ឯកសារ ឬ សំភារៈផ្សេងទៀតដែលត្រូវបញ្ជូនទៅឱ្យភាគីដទៃទៀត ក្រោមសន្ធិសញ្ញានេះ ។
- ២. ឯកសារដែលត្រូវបញ្ជាក់អោយបានត្រឹមត្រូវ សំរាប់គោលបំណងនៃសន្ធិសញ្ញានេះ ប្រសិនបើ :
  - (ក) ឯកសារនោះអះអាងដោយការចុះហត្ថលេខា ឬបញ្ជាក់ដោយចៅក្រម ឬ មន្ត្រីដែលនៅក្នុង ឬ របស់ភាគីបញ្ជូនឯកសារ ដែលទទួលបានការអនុញ្ញាតត្រឹមត្រូវដោយច្បាប់របស់ភាគីនោះ និង
  - (ខ) មួយណាខាងក្រោម:
    - (១) ឯកសារនោះត្រូវបានផ្ទៀងផ្ទាត់ដោយសម្បជ ឬបញ្ជាក់អះអាងរបស់សាក្សី ឬ របស់មន្ត្រីរដ្ឋាភិបាលនៃភាគីនោះ ឬ
    - (២) ឯកសារនោះអះអាងដោយមានបោះត្រាផ្លូវការ ឬ រដ្ឋនៃភាគីនោះ ឬ បោះត្រាដើម ឬ របស់ស្ថាប័ន ឬ របស់មន្ត្រីរដ្ឋាភិបាលនៃភាគីនោះ ។
- ៣. មាត្រានេះមិនបានរារាំងដល់ការបង្ហាញភស្តុតាងនៃបញ្ហាណាមួយ ឬ ការទទួលយកភស្តុតាងនៃឯកសារណាមួយ ស្របទៅតាមច្បាប់របស់ភាគីដាក់សំណើនោះទេ ។

- ៤. អនុលោមទៅតាមច្បាប់ក្នុងស្រុករបស់ភាគីនីមួយៗ:
  - (ក) ឯកសារចុះហត្ថលេខាដោយហត្ថលេខាឌីជីថល ឬអេឡិចត្រូនិច ស្របទៅតាមច្បាប់របស់ភាគីពាក់ព័ន្ធ ត្រូវមានចំណងកាតព្វកិច្ចតាមផ្លូវច្បាប់ ដូចឯកសារចុះហត្ថលេខាសរសេរដោយដៃស្នាមផ្ចិតមេដៃ ឬ សញ្ញាសំគាល់ផ្សេងៗទៀត និង
  - ខ. ហត្ថលេខាឌីជីថល ឬអេឡិចត្រូនិចបង្កើតឡើង ស្របទៅតាមច្បាប់របស់ភាគីពាក់ព័ន្ធ ត្រូវចាត់ទុកថាជាហត្ថលេខាមានចំណងកាតព្វកិច្ចតាមច្បាប់ ។

មាត្រា ២៥
ការចំណាយ

- ១. ភាគីទទួលសំណើ ត្រូវចេញរាល់ការចំណាយធម្មតាក្នុងការបំពេញតាមសំណើសុំជំនួយ លើកលែងតែភាគីដាក់សំណើទទួលខុសត្រូវក្នុងការចំណាយ :
  - (ក) សោហ៊ុយសេវាអ្នកប្រឹក្សាដែលបានជួល តាមសំណើរបស់ភាគីដាក់សំណើ
  - (ខ) សោហ៊ុយ និងថ្លៃចំណាយលើសាក្សីជំនាញ
  - (គ) ថ្លៃចំណាយបកប្រែភាសាជាងកសាវ បកប្រែផ្ទាល់មាត់ និងការកត់ត្រា
  - (ឃ) សោហ៊ុយចំណាយទាក់ទងនឹងការដឹកជញ្ជូនជនណាមួយ ទៅកាន់ ឬ មកពីដែនដីរបស់ភាគីទទួលសំណើ និង សោហ៊ុយ ប្រាក់ឧបត្ថម្ភ និងថ្លៃចំណាយទៅលើជនពាក់ព័ន្ធនោះ ក្នុងខណៈដែលជននោះ ស្ថិតនៅក្នុងភាគីដាក់សំណើ អនុលោមតាមសំណើធ្វើឡើងក្រោមមាត្រា ១៤ ឬ ១៥ នៃសន្ធិសញ្ញានេះ និង
  - (ង) ចំណាយទាក់ទងដល់មន្ត្រីទទួលបន្ទុកដឹកជញ្ជូន ឃុំឃាំង ឬ ការពារ ។
- ២. ដរាបណាបណ្តាភាគីមានការព្រមព្រៀងផ្សេងពីនេះ ភាគីដាក់សំណើត្រូវចេញសងអោយទៅភាគីទទួលសំណើវិញទៅលើ ថ្លៃចំណាយក្នុងការបង្កើតការតភ្ជាប់បណ្តាញវីដេអូ ឬទូរទស្សន៍បន្តផ្ទាល់ ឬ ឧបករណ៍សំរួលដល់ការប្រាស្រ័យទាក់ទងសមស្របផ្សេងៗទៀត ថ្លៃចំណាយទាក់ទងនឹងសេវាតភ្ជាប់បណ្តាញវីដេអូ ឬទូរទស្សន៍បន្តផ្ទាល់ ឬ ឧបករណ៍សំរួលដល់ការប្រាស្រ័យទាក់ទងសមស្របផ្សេងៗទៀត ប្រាក់ឈ្នួលបកប្រែភាសាដោយផ្ទាល់មាត់ផ្តល់ដោយភាគីទទួលសំណើ និងប្រាក់ឧបត្ថម្ភដល់សាក្សី និងថ្លៃចំណាយលើការធ្វើដំណើររបស់ពួកគេ ទៅក្នុងភាគីទទួលសំណើ ។
- ៣. ប្រសិនបើ ក្នុងអំឡុងពេលនៃការអនុវត្តសំណើ បានបង្ហាញច្បាស់ពីតំរូវការបំពេញតាមសំណើដោយការចំណាយមានលក្ខណៈខុសធម្មតា ឬតិលៃថ្លៃ នោះភាគីត្រូវពិគ្រោះយោបល់គ្នា ដើម្បីកំណត់លក្ខខណ្ឌអនុវត្តសំណើ ឱ្យអនុវត្តបាន ឬបន្តទៅទៀត ។

មាត្រា ២៦

ការពិគ្រោះយោបល់

- ១. នៅពេលមានការព្រមព្រៀងគ្នាទៅវិញទៅមករវាងបណ្តាភាគី អាជ្ញាធរកណ្តាលនៃតុលាការ ត្រូវពិគ្រោះយោបល់គ្នា ដើម្បីជំរុញការប្រើប្រាស់សន្ធិសញ្ញានេះអោយមានប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់បំផុត ។
- ២. បណ្តាភាគី អាចបង្កើតនូវវិធានការអនុវត្តបែបនេះ ដែលអាចជាការចាំបាច់ ដើម្បីជួយសំរួលដល់ការអនុវត្តសន្ធិសញ្ញានេះ ។

មាត្រា ២៧

វិសោធនកម្ម

- ១. សន្ធិសញ្ញានេះ អាចត្រូវធ្វើការកែសំរួល ឬធ្វើវិសោធនកម្មនៅពេលណាមួយ តាមរយៈការព្រមព្រៀងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរដោយបណ្តាភាគី ។ ការកែសំរួល ឬ វិសោធនកម្មបែបនេះ នឹងចូលជាធរមានតាមកាលបរិច្ឆេទ ដូចបណ្តាភាគីអាចមានការព្រមព្រៀងគ្នាទៅវិញទៅមក ហើយនឹងក្លាយទៅជាផ្នែកមួយនៃសន្ធិសញ្ញានេះ ។
- ២. រាល់ការកែសំរួល ឬ វិសោធនកម្ម នឹងមិនប៉ះពាល់ដល់សិទ្ធិ ឬ កាតព្វកិច្ចដែលកើតចេញពី ឬ ដែលផ្អែកលើសន្ធិសញ្ញានេះ នៅមុនពេល ឬ រហូតដល់កាលបរិច្ឆេទ ដែលការកែសំរួលឬវិសោធនកម្មនេះចូលជាធរមានឡើយ ។

មាត្រា ២៨

ដំណោះស្រាយវិវាទ

រាល់ការខ្វែងគំនិត ឬ វិវាទរវាងបណ្តាភាគីដែលកើតចេញពីការបកស្រាយ ឬ ការអនុវត្តបទបញ្ញត្តិនៃសន្ធិសញ្ញានេះ ត្រូវដោះស្រាយប្រកបដោយមេត្រីភាព តាមរយៈការពិគ្រោះយោបល់ ឬ ការចរចារវាងបណ្តាភាគី តាមរយៈបណ្តាញការទូត ឬមធ្យោបាយដោយសន្តិវិធីផ្សេងដទៃទៀត សំរាប់ដោះស្រាយវិវាទ ដូចតាមការព្រមព្រៀងគ្នារវាងបណ្តាភាគី ។

មាត្រា ២៩
ខដាក់លក្ខខណ្ឌ

សន្និសីទនេះ មិនមានខដាក់លក្ខខណ្ឌឡើយ ។

មាត្រា ៣០

ចុះហត្ថលេខា ផ្តល់សច្ចាប័ន ការចូលជាសមាជិក ការតំកល់ និងការចុះបញ្ជី

- ១. សន្និសីទនេះ ត្រូវអោយមានការផ្តល់សច្ចាប័ន ការទទួលយក ការអនុម័ត ឬ ការចូលជាសមាជិក ស្របទៅតាមនីតិវិធីរដ្ឋធម្មនុញ្ញរបស់បណ្តារដ្ឋហត្ថលេខី ។
- ២. រដ្ឋណាមួយ អាចចូលរួមនៅក្នុងសន្និសីទនេះបាន អាស្រ័យដោយការយល់ព្រមជាទូទៅពី បណ្តាភាគី ដើម ។
- ៣. លិខិតុបករណ៍នៃការផ្តល់សច្ចាប័ន ការទទួលយក ការអនុម័ត ឬការចូលជាសមាជិក ត្រូវដាក់តំកល់ នៅឯរដ្ឋាភិបាលម៉ាឡេស៊ី ដែលបានចាត់តាំងឡើងជារដ្ឋតំកល់សន្និសីទនេះ ។
- ៤. រដ្ឋតំកល់សន្និសីទ ត្រូវជូនដំណឹងដល់បណ្តារដ្ឋផ្សេងដទៃទៀតដែលជាភាគីនៃសន្និសីទនេះ ពីការតំកល់ លិខិតុបករណ៍នៃការផ្តល់សច្ចាប័ន ការទទួលយក ការអនុម័ត ឬ ការចូលជាសមាជិក ។
- ៥. រដ្ឋតំកល់សន្និសីទ ត្រូវចុះបញ្ជីសន្និសីទនេះ អនុលោមតាមមាត្រា១០២ របស់ធម្មនុញ្ញសហប្រជាជាតិ ។

មាត្រា ៣១

ការចូលជាធរមាន ការអនុវត្ត និងការបញ្ចប់

- ១. សន្និសីទនេះ ត្រូវចូលជាធរមានសំរាប់ភាគីនីមួយៗដែល ផ្តល់សច្ចាប័ន ទទួលយក អនុម័ត ឬ ចូលជា សមាជិកនៃសន្និសីទនេះ ទៅតាមកាលបរិច្ឆេទតំកល់លិខិតុបករណ៍របស់ខ្លួន នៃការផ្តល់សច្ចាប័ន ការទទួលយក ការអនុម័ត ឬ ការចូលជាសមាជិក ។
- ២. សន្និសីទនេះ ត្រូវអនុវត្តចំពោះសំណើដែលបានដាក់ជូន បន្ទាប់ពីកាលបរិច្ឆេទចូលជាធរមាន ទាំងបណ្តាភាគីពាក់ព័ន្ធ ទោះបីជាអំពើ ឬការខកខានបង្កើតជាបទល្មើស បានកើតឡើងមុន ឬក្រោយ កាលបរិច្ឆេទនោះក៏ដោយ ។
- ៣. ភាគីណាមួយ អាចប្រកាសមិនយល់ព្រមទៅលើសន្និសីទនេះបាន តាមរយៈសេចក្តីជូនដំណឹង ជា លាយលក្ខណ៍អក្សរ ជូនចំពោះរដ្ឋតំកល់សន្និសីទ ។ ការប្រកាសមិនយល់ព្រម ត្រូវចាប់មានប្រសិទ្ធភាព ក្នុងរយៈពេលប្រាំមួយខែ បន្ទាប់ពីកាលបរិច្ឆេទដែលរដ្ឋតំកល់សន្និសីទ ទទួលសេចក្តីជូនដំណឹងនេះ ។

- ៤. ការប្រកាសមិនយល់ព្រមលើសន្និសីទនេះ មិនត្រូវប៉ះពាល់ដល់សិទ្ធិ និងកាតព្វកិច្ចដែលកើតចេញពី ឬផ្នែកលើសន្និសីទនេះទេ និង មិនត្រូវប៉ះពាល់ដល់ការបញ្ឈប់សំណើសុំណាមួយ យោងតាម សន្និសីទនេះ នៅមុនពេល ឬ រហូតដល់កាលបរិច្ឆេទ នៃការប្រកាសមិនយល់ព្រមលើសន្និសីទនេះ ឡើយ ។
- ៥. ការប្រកាសមិនយល់ព្រមលើសន្និសីទនេះ ត្រូវមានប្រសិទ្ធិភាពចំពោះតែភាគីដែលបានជូនដំណឹង ប៉ុណ្ណោះ ។ សន្និសីទនេះ ត្រូវស្ថិតនៅជាធរមាន សំរាប់ភាគីផ្សេងដទៃទៀត ។

មាត្រា ៣២

ការកំណត់សន្និសីទ

ច្បាប់ដើមនៃសន្និសីទនេះ ត្រូវកំណត់ទុកនៅឯរដ្ឋតំកល់សន្និសីទ ហើយរដ្ឋនេះ ត្រូវធ្វើជូនច្បាប់ចម្លង សន្និសីទ ដោយបញ្ជាក់ត្រឹមត្រូវទៅអោយគ្រប់ភាគីទាំងអស់ ។

ដើម្បីជាសក្ខីភាពនៅក្នុងសន្និសីទនេះ ហត្ថលេខីដែលត្រូវបានអនុញ្ញាតត្រឹមត្រូវ ឱ្យធ្វើជាតំណាង
រដ្ឋាភិបាលនីមួយៗ បានចុះហត្ថលេខាលើសន្និសីទនេះ ។

ធ្វើនៅកូឡាឡាំពួរ ថ្ងៃទី ២៩ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០០៤ មានមួយច្បាប់ដើមជាភាសាអង់គ្លេស ។

តំណាងរដ្ឋាភិបាលប្រើយលេដាវូសាឡិម

តំណាងរដ្ឋាភិបាលព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

.....
ដាតូ សេរី ប៉ាឡា ហាជីតិប្រិ
ដាតូ ប៉ាឡា ហាជីតិប្រិ
មហាអយ្យការ

.....
អង វង្ស វង្សនា
រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌

តំណាងរដ្ឋាភិបាលសាធារណរដ្ឋឥណ្ឌូណេស៊ី

តំណាងរដ្ឋាភិបាលសាធារណរដ្ឋប្រជាធិបតេយ្យ
ប្រជាមានិតកម្ពុជា

.....
បណ្ឌិត ហាមីដ អាវ៉ាលូនីន
រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងច្បាប់ និងសិទ្ធិមនុស្ស

.....
ខាំ អូន បូផា
រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌

តំណាងរដ្ឋាភិបាលម៉ាឡេស៊ី

តំណាងរដ្ឋាភិបាលសាធារណរដ្ឋហ្វីលីពីន

.....
តាន់ ស្រីអាប៊ុលហ្គានីប៉ាតៃ
មហាអយ្យការ

.....
ម៉ាកាបាងគីត ឡានតូ
អនុរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌

តំណាងរដ្ឋាភិបាលសាធារណរដ្ឋសិង្ហបុរី

តំណាងរដ្ឋាភិបាលសាធារណរដ្ឋសង្គមនិយម
វៀតណាម

.....
ចាន់ សិកត័ង
មហាអយ្យការ

.....
ឡេ ថេនាម
អនុរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសន្តិសុខសាធារណៈ

ហើយបន្ថែមទៅលើ ការយល់ព្រមជាទូទៅរបស់រដ្ឋបាលខេត្តដែលហៅថា សហភាពមីយ៉ាន់ម៉ា និង ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា គួរចុះហត្ថលេខា និងផ្តល់សច្ចាប័ណ្ណផងដែរទៅលើសន្ធិសញ្ញានេះ ក្នុងឋានៈជាភាគីដើម ហត្ថលេខីដែលត្រូវបានអនុញ្ញាតត្រឹមត្រូវ ឱ្យធ្វើជាតំណាងរដ្ឋាភិបាលនីមួយៗ បានចុះហត្ថលេខាលើសន្ធិសញ្ញានេះ ។

ចុះហត្ថលេខានៅកូឡាឡាំពួរ ថ្ងៃទី ១៧ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០០៦ ។

តំណាងរដ្ឋាភិបាលសហភាពមីយ៉ាន់ម៉ា

តំណាងរដ្ឋាភិបាលព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

.....

.....

អ៊ូ យីន អង

ប៉ាចារ័យូទី ហាម៉ាដាំរ៉ុង

ឯកអគ្គរដ្ឋទូតសហភាពមីយ៉ាន់ម៉ា

មហាអយ្យការ

ប្រចាំប្រទេសម៉ាឡេស៊ី

សន្និសីទសញ្ញា ស្តីពីការជួយគ្នាទៅវិញទៅមកផ្នែកច្បាប់ក្នុងវិស័យព្រហ្មទណ្ឌ
(ចុះហត្ថលេខា ថ្ងៃទី ២៩ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០០៤)

តារាងការកែសម្រួល

បទប្បញ្ញត្តិ

ការកែសម្រួល

ចូលជាធរមានចាប់ពី

បុព្វកថា

បុព្វកថាត្រូវបានកែសម្រួល :
(ក) ដោយដាក់បញ្ចូលក្រោយពាក្យ "ម៉ាឡេស៊ី"
នូវពាក្យ "សហភាពមីយ៉ាន់ម៉ា" និង
(ខ) ដោយដាក់បញ្ចូលខាងក្រោយពាក្យ
"សាធារណរដ្ឋសិង្ហបុរី" នូវពាក្យ
"ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា"

១៧ មករា ២០០៦

ប្តូរចុះហត្ថលេខា

សន្និសីទសញ្ញាត្រូវបានកែសម្រួល ដោយដាក់នៅ
ខាងក្រោយ ប្តូរហត្ថលេខាបច្ចុប្បន្ន នូវ
ប្តូរហត្ថលេខា ដូចខាងក្រោម :
"ហើយបន្ថែមទៅលើ ការយល់ព្រមជាទូទៅ
របស់រដ្ឋហត្ថលេខីដែលហៅថា
សហភាពមីយ៉ាន់ម៉ា និង
ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា គួរចុះហត្ថលេខា និង
ផ្តល់សច្ចាប័ន ផងដែរទៅលើសន្និសីទនេះ
ក្នុងឋានៈជាភាគីដើមហត្ថលេខីដែលត្រូវបាន
អនុញ្ញាតត្រឹមត្រូវ ឱ្យធ្វើជាតំណាង
រដ្ឋាភិបាលនីមួយៗ បានចុះហត្ថលេខាលើ
សន្និសីទនេះ ។

១៧ មករា ២០០៦

តំណាងរដ្ឋាភិបាល
សហភាពមីយ៉ាន់ម៉ា

តំណាងរដ្ឋាភិបាល
ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

.....
អ៊ូ យីន អង
ឯកអគ្គរដ្ឋទូត
សហភាពមីយ៉ាន់ម៉ា
ប្រចាំប្រទេសម៉ាឡេស៊ី

.....
ប៉ាចារ័យូទី ហាម៉ាដារ៉ុង
មហាអយ្យការ

TREATY
ON
MUTUAL LEGAL ASSISTANCE IN CRIMINAL MATTERS

TABLE OF CONTENTS

<i>Article</i>	<i>Provision</i>
Article 1	Scope of Assistance
Article 2	Non-application
Article 3	Limitations on Assistance
Article 4	Designation of Central Authorities
Article 5	Form of Requests
Article 6	Contents of Requests
Article 7	Execution of Requests
Article 8	Limitations on Use of Evidence Obtained
Article 9	Protection of Confidentiality
Article 10	Obtaining Voluntary Statements
Article 11	Obtaining of Evidence
Article 12	Right to Decline to Give Evidence
Article 13	Provision of Publicly Available Documents and Other Records
Article 14	Attendance of Person in the Requesting Party
Article 15	Attendance of Person in Custody in the Requesting Party
Article 16	Safe Conduct
Article 17	Transit of Persons in Custody
Article 18	Search and Seizure
Article 19	Return of Evidence
Article 20	Location or Identification of Persons
Article 21	Service of Documents
Article 22	Assistance in Forfeiture Proceedings
Article 23	Compatibility with Other Arrangements

Article 24	Certification and Authentication
Article 25	Costs
Article 26	Consultation
Article 27	Amendment
Article 28	Settlement of Disputes
Article 29	Reservations
Article 30	Signature, Ratification, Accession, Deposit and Registration
Article 31	Entry into Force, Application and Termination
Article 32	Depositary of Treaty

TREATY
ON
MUTUAL LEGAL ASSISTANCE IN CRIMINAL MATTERS

The Governments of Brunei Darussalam, the Kingdom of Cambodia, the Republic of Indonesia, the Lao People's Democratic Republic, Malaysia, the Republic of the Philippines, the Republic of Singapore and the Socialist Republic of Vietnam (hereinafter referred to singularly as "the Party" and collectively as "the Parties"):

DESIRING to improve the effectiveness of the law enforcement authorities of the Parties in the prevention, investigation and prosecution of offences through cooperation and mutual legal assistance in criminal matters,

HAVE AGREED as follows:

ARTICLE 1
SCOPE OF ASSISTANCE

1. The Parties shall, in accordance with this Treaty and subject to their respective domestic laws, render to one another the widest possible measure of mutual legal assistance in criminal matters, namely investigations, prosecutions and resulting proceedings.
2. Mutual assistance to be rendered in accordance with this Treaty may include:
  - (a) taking of evidence or obtaining voluntary statements from persons;
  - (b) making arrangements for persons to give evidence or to assist in criminal matters;
  - (c) effecting service of judicial documents;

- (d) executing searches and seizures;
  - (e) examining objects and sites;
  - (f) providing original or certified copies of relevant documents, records and items of evidence;
  - (g) identifying or tracing property derived from the commission of an offence and instrumentalities of crime;
  - (h) the restraining of dealings in property or the freezing of property derived from the commission of an offence that may be recovered, forfeited or confiscated;
  - (i) the recovery, forfeiture or confiscation of property derived from the commission of an offence;
  - (j) locating and identifying witnesses and suspects; and
  - (k) the provision of such other assistance as may be agreed and which is consistent with the objects of this Treaty and the laws of the Requested Party.
3. This Treaty applies solely to the provision of mutual assistance among the Parties. The provisions of this Treaty shall not create any right on the part of any private person to obtain, suppress or exclude any evidence or to impede the execution of any request for assistance.
  4. For the purposes of this Treaty, the expression "instrumentalities of crime" means property used in connection with the commission of an offence or the equivalent value of such property.

ARTICLE 2
NON-APPLICATION

1. This Treaty does not apply to -
  - (a) the arrest or detention of any person with a view to the extradition of that person;
  - (b) the enforcement in the Requested Party of criminal judgements imposed in the Requesting Party except to the extent permitted by the law of the Requested Party;
  - (c) the transfer of persons in custody to serve sentences; and
  - (d) the transfer of proceedings in criminal matters.
2. Nothing in this Treaty entitles a Party to undertake in the territory of another Party the exercise of jurisdiction and performance of functions that are reserved exclusively for the authorities of that other Party by its domestic laws.

ARTICLE 3
LIMITATIONS ON ASSISTANCE

1. The Requested Party shall refuse assistance if, in its opinion -
  - (a) the request relates to the investigation, prosecution or punishment of a person for an offence that is, or is by reason of the circumstances in which it is alleged to have been committed or was committed, an offence of a political nature;

- (b) the request relates to the investigation, prosecution or punishment of a person in respect of an act or omission that, if it had occurred in the Requested Party, would have constituted a military offence under the laws of the Requested Party which is not also an offence under the ordinary criminal law of the Requested Party;
- (c) there are substantial grounds for believing that the request was made for the purpose of investigating, prosecuting, punishing or otherwise causing prejudice to a person on account of the person's race, religion, sex, ethnic origin, nationality or political opinions;
- (d) the request relates to the investigation, prosecution or punishment of a person for an offence in a case where the person -
  - (i) has been convicted, acquitted or pardoned by a competent court or other authority in the Requesting or Requested Party; or
  - (ii) has undergone the punishment provided by the law of that Requesting or Requested Party,
 in respect of that offence or of another offence constituted by the same act or omission as the first-mentioned offence;
- (e) the request relates to the investigation, prosecution or punishment of a person in respect of an act or omission that, if it had occurred in the Requested Party, would not have constituted an offence against the laws of the Requested Party except that the Requested Party may provide assistance in the absence of dual criminality if permitted by its domestic laws;

- (f) the provision of the assistance would affect the sovereignty, security, public order, public interest or essential interests of the Requested Party;
- (g) the Requesting Party fails to undertake that it will be able to comply with a future request of a similar nature by the Requested Party for assistance in a criminal matter;
- (h) the Requesting Party fails to undertake that the item requested for will not be used for a matter other than the criminal matter in respect of which the request was made and the Requested Party has not consented to waive such undertaking;
- (i) the Requesting Party fails to undertake to return to the Requested Party, upon its request, any item obtained pursuant to the request upon completion of the criminal matter in respect of which the request was made;
- (j) the provision of the assistance could prejudice a criminal matter in the Requested Party; or
- (k) the provision of the assistance would require steps to be taken that would be contrary to the laws of the Requested Party.

2. The Requested Party may refuse assistance if, in its opinion -

- (a) the Requesting Party has, in respect of that request, failed to comply with any material terms of this Treaty or other relevant arrangements;

- (b) the provision of the assistance would, or would be likely to prejudice the safety of any person, whether that person is within or outside the territory of the Requested Party; or
  - (c) the provision of the assistance would impose an excessive burden on the resources of the Requested Party.
3. For the purposes of subparagraph 1 (a), the following offences shall not be held to be offences of a political nature:
- (a) an offence against the life or person of a Head of State or a member of the immediate family of a Head of State;
  - (b) an offence against the life or person of a Head of a central Government, or of a Minister of a central Government;
  - (c) an offence within the scope of any international convention to which both the Requesting and Requested Parties are parties to and which imposes on the Parties thereto an obligation either to extradite or prosecute a person accused of the commission of that offence; and
  - (d) any attempt, abetment or conspiracy to commit any of the offences referred to in subparagraphs (a) to (c).
4. The Requested Party may restrict the application of any of the provisions made under paragraph 3 according to whether the Requesting Party has made similar provision in its laws.

5. Assistance shall not be refused solely on the ground of secrecy of banks and similar financial institutions or that the offence is also considered to involve fiscal matters.
6. The Requested Party may postpone the execution of the request if its immediate execution would interfere with any ongoing criminal matters in the Requested Party.
7. Before refusing a request or postponing its execution pursuant to this Article, the Requested Party shall consider whether assistance may be granted subject to certain conditions.
8. If the Requesting Party accepts assistance subject to the terms and conditions imposed under paragraph 7, it shall comply with such terms and conditions.
9. If the Requested Party refuses or postpones assistance, it shall promptly inform the Requesting Party of the grounds of refusal or postponement.
10. The Parties shall, subject to their respective domestic laws, reciprocate any assistance granted in respect of an equivalent offence irrespective of the applicable penalty.

ARTICLE 4

DESIGNATION OF CENTRAL AUTHORITIES

1. Each Party shall designate a Central Authority to make and receive requests pursuant to this Treaty.

2. The designation of the Central Authority shall be made at the time of the deposit of the instrument of ratification, acceptance, approval or accession to this Treaty.
3. Each Party shall expeditiously notify the others of any change in the designation of its Central Authority.
4. The Central Authorities shall communicate directly with one another but may, if they choose, communicate through the diplomatic channel.

ARTICLE 5

FORM OF REQUESTS

1. Requests for assistance shall be made in writing or, where possible, by any means capable of producing a written record under conditions allowing the Requested Party to establish authenticity. In urgent situations and where permitted by the law of the Requested Party, requests may be made orally, but in such cases the requests shall be confirmed in writing within five days.
2. Central Authorities shall deal with the transmission of all requests and any communication related thereto. In urgent situations and where permitted by the law of the Requested Party, requests and any communication related thereto may be transmitted through the International Criminal Police Organization (INTERPOL) or the Southeast Asian Police Organization (ASEANAPOL).

ARTICLE 6
CONTENTS OF REQUESTS

1. A request for assistance in criminal matters shall contain such information as the Requested Party requires to execute the request, including -
  - (a) the name of the requesting office and the competent authority conducting the investigation or criminal proceedings to which the request relates;
  - (b) the purpose of the request and the nature of the assistance sought;
  - (c) a description of the nature of the criminal matter and its current status, and a statement setting out a summary of the relevant facts and laws;
  - (d) a description of the offence to which the request relates, including its maximum penalty;
  - (e) a description of the facts alleged to constitute the offence and a statement or text of the relevant laws;
  - (f) a description of the essential acts or omissions or matters alleged or sought to be ascertained;
  - (g) a description of the evidence, information or other assistance sought;
  - (h) the reasons for and details of any particular procedure or requirement that the Requesting Party wishes to be followed;

- (i) specification of any time limit within which compliance with the request is desired;
  - (j) any special requirements for confidentiality and the reasons for it, and
  - (k) such other information or undertakings as may be required under the domestic laws of the Requested Party or which is otherwise necessary for the proper execution of the request.
2. Requests for assistance may also, to the extent necessary, contain the following information:
- (a) the identity, nationality and location of the person or persons who are the subject of the investigation or criminal proceedings;
  - (b) the identity and location of any person from whom evidence is sought;
  - (c) the identity and location of a person to be served, that person's relationship to the criminal proceedings, and the manner in which service is to be made;
  - (d) information on the identity and whereabouts of a person to be located;
  - (e) a description of the manner in which any testimony or statement is to be taken and recorded;
  - (f) a list of questions to be asked of a witness;

- (g) a description of the documents, records or items of evidence to be produced as well as a description of the appropriate person to be asked to produce them and, to the extent not otherwise provided for, the form in which they should be reproduced and authenticated;
  - (h) a statement as to whether sworn or affirmed evidence or statements are required;
  - (i) a description of the property, asset or article to which the request relates, including its identity and location; and
  - (j) any court order relating to the assistance requested and a statement relating to the finality of that order.
3. Requests, supporting documents and other communications made pursuant to this Treaty shall be in the English language and, if necessary, accompanied by a translation into the language of the Requested Party or another language acceptable to the Requested Party.
  4. If the Requested Party considers that the information contained in the request is not sufficient to enable the request to be dealt with, the Requested Party may request additional information. The Requesting Party shall supply such additional information as the Requested Party considers necessary to enable the request to be fulfilled.

ARTICLE 7

EXECUTION OF REQUESTS

1. Requests for assistance shall be carried out promptly, in the manner provided for by the laws and practices of the Requested Party. Subject to

its domestic laws and practices, the Requested Party shall carry out the request in the manner specified by the Requesting Party.

2. The Requested Party shall, if requested to do so and subject to its domestic laws and practices, make all necessary arrangements for the representation of the Requesting Party in the Requested Party in any criminal proceedings arising out of a request for assistance and shall otherwise represent the interests of the Requesting Party.
3. The Requested Party shall respond as soon as possible to reasonable inquiries by the Requesting Party concerning progress toward execution of the request.
4. The Requested Party may ask the Requesting Party to provide information in such form as may be necessary to enable it to execute the request or to undertake any steps which may be necessary under the laws and practices of the Requested Party in order to give effect to the request received from the Requesting Party.

ARTICLE 8

LIMITATIONS ON USE OF EVIDENCE OBTAINED

1. The Requesting Party shall not, without the consent of the Requested Party and subject to such terms and conditions as the Requested Party considers necessary, use or disclose or transfer information or evidence provided by the Requested Party for purposes other than those stated in the request.
2. Notwithstanding paragraph 1, in cases where the charge is amended, the information or evidence provided may be used, with the prior consent of

the Requested Party, in so far as the offence, as charged, is an offence in respect of which mutual legal assistance could be provided under this Treaty, and which is made out by the facts on which the request was made.

ARTICLE 9

PROTECTION OF CONFIDENTIALITY

1. The Requested Party shall, subject to its domestic laws, take all appropriate measures to keep confidential the request for assistance, its contents and its supporting documents, the fact of granting of such assistance and any action taken pursuant to the request. If the request cannot be executed without breaching confidentiality requirements, the Requested Party shall so inform the Requesting Party, which shall then determine whether the request should nevertheless be executed.
2. The Requesting Party shall, subject to its domestic laws, take all appropriate measures to -
  - (a) keep confidential information and evidence provided by the Requested Party, except to the extent that the evidence and information is needed for the purposes described in the request; and
  - (b) ensure that the information and evidence is protected against loss and unauthorized access, use, modification, disclosure or other misuse.

ARTICLE 10
OBTAINING VOLUNTARY STATEMENTS

Where a request is made to obtain a statement from a person for the purpose of a criminal matter in the Requesting Party, the Requested Party shall endeavor, with the consent of that person, to obtain that statement.

ARTICLE 11
OBTAINING OF EVIDENCE

1. The Requested Party shall, subject to its domestic laws, arrange to have evidence, including sworn or affirmed testimony, documents or records taken or obtained from witnesses for the purpose of a criminal matter for transmission to the Requesting Party.
2. Where sworn or affirmed testimony is to be taken under this Article, the parties to the relevant criminal proceedings in the Requesting Party or their legal representatives may, subject to the domestic laws of the Requested Party, appear and question the person giving that evidence.
3. Nothing in this Article shall prevent the use of live video or live television links or other appropriate communications facilities in accordance with the laws and practices of the Requested Party for the purpose of executing this Article if it is expedient in the interests of justice to do so.

ARTICLE 12
RIGHT TO DECLINE TO GIVE EVIDENCE

1. A person who is required to give sworn or affirmed testimony or produce documents, records or other evidence under Article 11 of this Treaty in the

Requested Party pursuant to a request for assistance may decline to do so where -

- (a) the law of the Requested Party permits or requires that person to decline to do so in similar circumstances in proceedings originating in the Requested Party; or
- (b) the law of the Requesting Party permits or requires that person to decline to do so in similar circumstances in proceedings originating in the Requesting Party.

2. If the person claims that there is a right to decline to give sworn or affirmed testimony or produce documents, records or other evidence under Article 11 of this Treaty under the law of the Requesting Party, the Requesting Party shall, if so requested, provide a certificate to the Requested Party as to the existence or otherwise of that right.

ARTICLE 13

PROVISION OF PUBLICLY AVAILABLE DOCUMENTS AND OTHER RECORDS

- 1. The Requested Party shall provide to the Requesting Party copies of publicly available documents or records in the possession of government departments and agencies.
- 2. The Requested Party may, subject to its domestic laws and practices, provide the Requesting Party with copies of any documents or records in the possession of government departments and agencies that are not publicly available. The Requested Party may in its discretion deny, entirely or in part, a request pursuant to this paragraph.

ARTICLE 14

ATTENDANCE OF PERSON IN THE REQUESTING PARTY

1. The Requested Party may, subject to its domestic laws and practices, assist in arranging the attendance of a person in the Requested Party, subject to his consent, in the Requesting Party-
  - (a) to assist in the investigations in relation to a criminal matter in the Requesting Party; or
  - (b) to appear in proceedings in relation to a criminal matter in the Requesting Party unless that person is the person charged.
2. The Requested Party shall, if satisfied that satisfactory arrangements for that person's safety will be made by the Requesting Party, invite the person to give or provide evidence or assistance in relation to a criminal matter in the Requesting Party. The person shall be informed of any expenses or allowances payable.
3. The Requested Party shall promptly inform the Requesting Party of the person's response and, if the person consents, take any steps necessary to facilitate the person's attendance in the Requesting Party.
4. Nothing in this Article shall prevent the use of live video or live television links or other appropriate communications facilities in accordance with the laws and practices of the Requested Party if it is expedient in the interests of justice to do so.

ARTICLE 15

ATTENDANCE OF PERSON IN CUSTODY IN THE REQUESTING PARTY

1. The Requested Party may, subject to its domestic laws and practices, agree to allow a person in custody in the Requested Party, subject to his consent, to be temporarily transferred to the Requesting Party to give evidence or to assist in the investigations.
2. While the person transferred is required to be held in custody under the law of the Requested Party, the Requesting Party shall hold the person in custody and shall return that person in custody to the Requested Party at the conclusion of the matter in relation to which transfer was sought or at such earlier time as the person's presence is no longer required.
3. Where the Requested Party advises the Requesting Party that the transferred person is no longer required to be held in custody, that person shall be released from custody and be treated as a person referred to in Article 14 of this Treaty.
4. The Requesting Party shall not require the Requested Party to initiate extradition proceedings for the return of the person transferred.
5. The period during which such person was under the custody of the Requesting Party shall count towards the period of his imprisonment or detention in the Requested Party.
6. No transfer under this Article shall be effected unless the Requesting Party gives an undertaking -
  - (a) to bear and be responsible for all the expenses of the transfer of custody;

- (b) to keep the person under lawful custody throughout the transfer of his custody; and
  - (c) to return him into the custody of the Requested Party immediately upon his attendance before the competent authority or court in the Requesting Party is dispensed with.
7. Nothing in this Article shall prevent the use of live video or live television links or other appropriate communications facilities in accordance with the laws and practices of the Requested Party if it is expedient in the interests of justice to do so.

ARTICLE 16
SAFE CONDUCT

1. Subject to paragraph 2, where a person is present in the Requesting Party pursuant to a request made under Article 14 or 15 of this Treaty -
- (a) that person shall not be detained, prosecuted, punished or subjected to any other restriction of personal liberty in the Requesting Party in respect of any acts or omissions or convictions for any offence against the law of the Requesting Party that is alleged to have been committed, or that was committed, before the person's departure from the Requested Party;
  - (b) that person shall not, without that person's consent, be required to give evidence in any criminal matter in the Requesting Party other than the criminal matter to which the request relates; or

- (c) that person shall not be subjected to any civil suit in respect of any act or omission of the person that is alleged to have occurred, or that had occurred, before the person's departure from the Requested Party.
- 2. Paragraph 1 shall cease to apply if that person, being free and able to leave, has not left the Requesting Party within a period of 15 consecutive days after that person has been officially told or notified that his presence is no longer required or, having left, has voluntarily returned.
- 3. A person who attends before a competent authority or court in the Requesting Party pursuant to a request made under Article 14 or 15 of this Treaty shall not be subject to prosecution based on such testimony except that that person shall be subject to the laws of the Requesting Party in relation to contempt of court and perjury.
- 4. A person who does not consent to attend in the Requesting Party pursuant to a request made under Article 14 or 15 of this Treaty shall not by reason only of such refusal or failure to consent be subjected to any penalty or liability or otherwise prejudiced in law notwithstanding anything to the contrary in the request.

ARTICLE 17

TRANSIT OF PERSONS IN CUSTODY

- 1. The Requested Party may, subject to its domestic laws and practices, authorize the transit through its territory of a person held in custody, by the Requesting Party or a third State, whose personal appearance has been requested by the Requesting Party in a criminal matter.

2. Where the aircraft, vessel or train by which the person is being transported lands or calls or stops in the Requested Party, the custodial or escorting officers of the Requesting Party or, if applicable, the third State that is assisting the Requesting Party to facilitate the transfer shall continue to be responsible for the custody of the person being transported while he is on transit in the Requested Party, unless otherwise agreed by the Requested Party.
3. Without prejudice to paragraph 2 and where the Requested Party agrees, the person being transported may be kept temporarily in the custody of a competent authority of the Requested Party until his transportation is continued.
4. Where a person is being held in custody in the Requested Party on transit and the person's transportation is not continued within a reasonable time, the Requested Party may direct that the person be transported in custody to the State from which the person was first transported.
5. All costs and expenses incurred by the Requested Party in respect of paragraphs 3 and 4 shall be reimbursed by the Requesting Party.

ARTICLE 18
SEARCH AND SEIZURE

1. The Requested Party shall, subject to its domestic laws, execute a request for the search, seizure and delivery of any documents, records or items to the Requesting Party if there are reasonable grounds for believing that the documents, records or items are relevant to a criminal matter in the Requesting Party.

2. The Requesting Party shall observe any conditions imposed by the Requested Party in relation to any seized documents, records or items which may be delivered to the Requesting Party that are considered necessary by the Requested Party to protect the documents, records or items to be transferred.

3. The Requested Party shall as soon as practicable inform the Requesting Party of the result of any search, the place and circumstances of seizure, and the subsequent custody of the documents, records or items seized.

ARTICLE 19
RETURN OF EVIDENCE

1. The Requesting Party shall at the conclusion of the criminal matter in respect of which the request for assistance was made return to the Requested Party any documents, records or items provided to the Requesting Party pursuant to a request under this Treaty.

2. Notwithstanding paragraph 1, the Requesting Party shall at any time, upon request, temporarily return to the Requested Party any documents, records or items provided to the Requesting Party pursuant to a request under this Treaty if these are needed for a criminal matter in the Requested Party.

ARTICLE 20
LOCATION OR IDENTIFICATION OF PERSONS

The Requested Party shall, subject to its domestic laws, use its best endeavors to ascertain the location or identity of a person specified in the request and who is reasonably believed to be within its territory.

ARTICLE 21

SERVICE OF DOCUMENTS

1. The Requested Party shall, subject to its domestic laws, use its best endeavors to effect service of any document in respect of a criminal matter issued by any court in the Requesting Party.
2. The Requesting Party shall transmit any request for the service of a document which requires a response or appearance in the Requesting Party not later than thirty days before the scheduled response or appearance.
3. The Requested Party shall return a proof of service in the manner mutually agreed by the Parties concerned.
4. For the purposes of paragraph 3, the expression "proof of service" includes information in the form of an affidavit on when and how the document was served and, where possible, a receipt signed by the person on whom it was served and if the serving officer has not been able to cause the document to be served, that fact and the reason for the failure.

ARTICLE 22

ASSISTANCE IN FORFEITURE PROCEEDINGS

1. The Requested Party shall, subject to its domestic laws, endeavor to locate, trace, restrain, freeze, seize, forfeit or confiscate property derived from the commission of an offence and instrumentalities of crime for which such assistance can be given provided that the Requesting Party provides all information which the Requested Party considers necessary.

2. Where a request is made under paragraph 1, the request shall be accompanied by the original signed order, or a duly authenticated copy of it.
3. A request for assistance under this Article shall be made only in respect of orders and judgements that are made after the coming into force of this Treaty.
4. Subject to the domestic laws of the Requested Party, property forfeited or confiscated pursuant to this Article may accrue to the Requesting Party unless otherwise agreed in each particular case.
5. The Requested Party shall, subject to its domestic laws, pursuant to any agreement with the Requesting Party transfer to the Requesting Party the agreed share of the property recovered under this Article subject to the payment of costs and expenses incurred by the Requested Party in enforcing the forfeiture order.

ARTICLE 23

COMPATIBILITY WITH OTHER ARRANGEMENTS

Nothing in this Treaty shall prevent the Parties from providing assistance to each other pursuant to other treaties, arrangements or the provisions of their national laws.

ARTICLE 24

CERTIFICATION AND AUTHENTICATION

1. Each Party shall, upon request, authenticate any documents or other material to be transmitted to the other Party under this Treaty.

2. A document is duly authenticated for the purposes of this Treaty if -
  - (a) it purports to be signed or certified by a judge, magistrate, or officer in or of the Party transmitting the document duly authorized by the law of that Party; and
  - (b) either -
    - (i) it is verified by the oath or affirmation of a witness, or of an officer of the government of that Party; or
    - (ii) it purports to be sealed with an official or public seal of that Party or of a Minister of State, or of a department or officer of the government, of that Party.
3. Nothing in this Article shall prevent the proof of any matter or the admission in evidence of any document in accordance with the law of the Requesting Party.
4. Subject to the domestic laws of each Party -
  - (a) a document signed with a digital or electronic signature in accordance with the laws of the Party concerned shall be as legally binding as a document signed with a handwritten signature, an affixed thumb-print or any other mark; and
  - (b) a digital or electronic signature created in accordance with the laws of the Party concerned shall be deemed to be a legally binding signature.

ARTICLE 25

COSTS

1. The Requested Party shall assume all ordinary expenses of fulfilling the request for assistance except that the Requesting Party shall bear -
  - (a) the fees of counsel retained at the request of the Requesting Party;
  - (b) the fees and expenses of expert witnesses;
  - (c) the costs of translation, interpretation and transcription;
  - (d) the expenses associated with conveying any person to or from the territory of the Requested Party and the fees, allowances and expenses payable to the person concerned while that person is in the Requesting Party pursuant to a request made under Article 14 or 15 of this Treaty; and
  - (e) the expenses associated with conveying custodial or escorting officers.

2. The cost of establishing live video or television links or other appropriate communications facilities, the costs related to the servicing of live video or television links or other appropriate communications facilities, the remuneration of interpreters provided by the Requested Party and allowances to witnesses and their traveling expenses in the Requested Party shall be refunded by the Requesting Party to the Requested Party, unless the Parties mutually agree otherwise.

3. If during the execution of the request it becomes apparent that expenses of an extraordinary or substantial nature are required to fulfill the request,

the Parties shall consult to determine the terms and conditions under which the execution of the request is to be effected or continued.

**ARTICLE 26
CONSULTATION**

1. The Central Authorities of the Parties shall consult, at times mutually agreed upon by them, to promote the most effective use of this Treaty.
2. The Parties may develop such practical measures as may be necessary to facilitate the implementation of this Treaty.

**ARTICLE 27
AMENDMENT**

1. This Treaty may be modified or amended at any time by mutual written consent of the Parties. Such modification or amendment will enter into force on such date as may be mutually agreed upon by the Parties and will form part of this Treaty.
2. Any modification or amendment will be without prejudice to the rights and obligations arising from or based on this Treaty before or up to the date such modification or amendment enters into force.

**ARTICLE 28
SETTLEMENT OF DISPUTES**

Any difference or dispute between the Parties arising from the interpretation or implementation of the provisions of this Treaty shall be settled amicably through consultation or negotiation between the Parties through diplomatic channels or

any other peaceful means for the settlement of disputes as agreed between the Parties.

**ARTICLE 29
RESERVATIONS**

This Treaty shall not be subject to reservations.

**ARTICLE 30
SIGNATURE, RATIFICATION, ACCESSION, DEPOSIT AND REGISTRATION**

1. This Treaty shall be subject to ratification, acceptance, approval or accession in accordance with the constitutional procedure of the signatory States.
2. Any State may accede to this Treaty upon consensus by the original Parties.
3. The instruments of ratification, acceptance, approval or accession shall be deposited with the Government of Malaysia which is designated as the Depositary State.
4. The Depositary State shall inform the other States that are Parties to this Treaty on the deposit of instruments of ratification, acceptance, approval or accession.
5. The Depositary State shall register this Treaty pursuant to Article 102 of the Charter of the United Nations.

ARTICLE 31

ENTRY INTO FORCE, APPLICATION AND TERMINATION

1. This Treaty shall enter into force for each Party ratifying, accepting, approving or acceding to it on the date of the deposit of its instrument of ratification, acceptance, approval or accession.
2. This Treaty shall apply to requests presented after the date of its entry into force for both the Parties concerned whether the relevant acts or omissions constituting the offence occurred before or after that date.
3. Any Party may denounce this Treaty by written notification to the Depositary State. Denunciation shall take effect six months following the date on which notification is received by the Depositary State.
4. Denunciation of this Treaty shall be without prejudice to the rights and obligations arising from or based on this Treaty and to the completion of any requests made pursuant to this Treaty before or up to the date of denunciation.
5. The denunciation of this Treaty shall have effect only as regards the Party that has notified it. The Treaty shall remain in force for the other Parties.

ARTICLE 32

DEPOSITARY OF TREATY

The original of this Treaty shall be deposited with the Depositary State which shall send certified copies of it to all the Parties.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned, being duly authorized thereto by their respective Governments, have signed this Treaty.

Done at Kuala Lumpur on this 29th day of November 2004 in one original copy in the English language.

FOR THE GOVERNMENT OF
BRUNEI DARUSSALAM

.....
Dato' Seri Paduka Haji Kifrawi
Dato' Paduka Haji Kifli
Attorney General

FOR THE GOVERNMENT OF THE
KINGDOM OF CAMBODIA

.....
Ang Vong Vathana
Minister of Justice

FOR THE GOVERNMENT OF THE
REPUBLIC OF INDONESIA

.....
Dr. Hamid Awaludin
Minister of Law and Human Rights

FOR THE GOVERNMENT OF THE
LAO PEOPLE'S DEMOCRATIC
REPUBLIC

.....
Khaim Ouane Bouphe
Minister of Justice

FOR THE GOVERNMENT OF
MALAYSIA

.....
Tan Sri Abdul Gani Patail
Attorney General

FOR THE GOVERNMENT OF THE
REPUBLIC OF THE PHILIPPINES

.....
Macabangkit Lanto
Undersecretary, Department of Justice

FOR THE GOVERNMENT OF THE
REPUBLIC OF SINGAPORE

.....
Chan Sek Keong
Attorney General

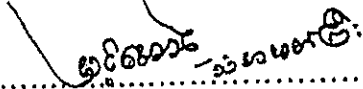
FOR THE GOVERNMENT OF THE
SOCIALIST REPUBLIC OF VIETNAM

.....
Le The Tien
Vice Minister of Public Security

AND FURTHER TO the consensus of the existing signatory States that the Union of Myanmar and the Kingdom of Thailand should also sign and ratify the Treaty as original Parties, the undersigned, being duly authorized thereto by their respective Governments, have signed this Treaty.

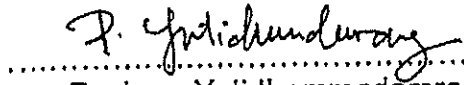
Signed at Kuala Lumpur on this 17th day of January 2006.

FOR THE GOVERNMENT OF THE UNION OF MYANMAR

U Myint Aung
Ambassador of the Union of Myanmar to Malaysia

FOR THE GOVERNMENT OF THE KINGDOM OF THAILAND

Pachara Yutidhammadamrong
Attorney General

TREATY ON MUTUAL LEGAL ASSISTANCE IN CRIMINAL MATTERS
[SIGNED ON 29 NOVEMBER 2004]

LIST OF MODIFICATIONS

<u>Provision</u>	<u>Modifications</u>	<u>In force from</u>
Preamble	The Preamble is modified – (a) by inserting after the words "Malaysia," the words "the Union of Myanmar,"; and (b) by inserting after the words "Republic of Singapore" the words ", the Kingdom of Thailand".	17 January 2006
Signature block	The Treaty is modified by inserting after the existing signature block the following signature block:	17 January 2006

"AND FURTHER TO the consensus of the existing signatory States that the Union of Myanmar and the Kingdom of Thailand should also sign and ratify the Treaty as original Parties, the undersigned, being duly authorized thereto by their respective Governments, have signed this Treaty.

Signed at Kuala Lumpur on this 17th day of January 2006.

FOR THE
GOVERNMENT
OF THE UNION
OF MYANMAR

FOR THE
GOVERNMENT
OF THE
KINGDOM OF
THAILAND

.....
U Myint Aung
*Ambassador of
the Union of
Myanmar to
Malaysia*

.....
Pachara
Yutidhamma-
damrong
*Attorney
General*